

**ДО
ЧЛЕНОВЕТЕ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

КОНЦЕПЦИЯ

**за работата като административен ръководител
на ВОЕННО-АПЕЛАТИВНИЯ СЪД**

**на полковник ДИМИТЪР АНГЕЛОВ ФИКИИН,
кандидат за заемане на длъжността
Административен ръководител – Председател
на Военно-апелативния съд**

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД	стр. 4
I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМА НЕ НАДЛЪЖНОСТТА	стр. 4
II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ВОЕННО-АПЕЛАТИВНИЯ СЪД.	стр. 7
II. Кадрова обезпеченост и организационна структура	стр. 7
II.1 Магистрати	стр. 9
II.2. Съдебна администрация	стр. 11
II.3. Сграден фонд, технически оборудване и Информационно осигуряване	стр. 15
II.3.1. Сграден фонд	стр. 15
II.3.2. Техническо оборудване	стр. 16
II.3.3. Информационно осигуряване	стр. 16
III. ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ	стр. 18
IV. ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ	стр. 20
IV.1. Движение на делата	стр. 20
IV.2. Брой свършени дела за годината, срочност	стр. 23
IV.3. Решени дела по същество, анализ по видове	стр. 26
IV.4. Наказателни дела образувани в РКИ	стр. 28
IV.5. Дела за корупционни престъпления и такива, свързани с организирана престъпност	стр. 29
IV. 6. Натовареност на органа и на апелативния район	стр. 29
VI.7. Военно-окръжни съдилища в апелативния район	стр. 35
VI. ОЧЕРТАВАНЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА И ПРОБЛЕМИТЕ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ НА СЪДА.	стр. 44

VII. НАБЕЛЯЗВАНЕ НА ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ВОЕННО-АПЕЛАТИВНИЯ СЪД И АПЕЛАТИВНИЯ РАЙОН И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ	стр. 64
VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	стр. 28

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

В качеството ми на кандидат за заемане на длъжността Административен ръководител - Председател на Военно-апелативния съд и в съответствие с изискванията на чл. 194а, ал. 2 от Закона за съдебната власт (ЗСВ), представям на вашето внимание настоящата Концепция за стратегическо управление на съда.

В началото ще направя своеобразен отчет за дейността и работата ми като досегашен административен ръководител на съда и ще очертая визията си за управлението на съда през следващите пет години.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

На първо място бих искал да обоснова личната си мотивация за подновяване на кандидатурата ми за втори мандат като административен ръководител - председател на Военно-апелативния съд, след което да изложа и развия пред Вас основните цели и насоки, които смятам да следвам при осъществяване на административната и съдебна дейност на този съдебен орган. Мотивите ми да се кандидатирам повторно за заемане на тази ръководна длъжност се основават на уменията и опита, които съм придобил при осъществяване на работата ми като административен ръководител по време на първия ми мандат. Увереност в това отношение ми дават и знанията и опита, които придобих и по време на работата ми като член на Висшия съдебен съвет (ВСС). Смятам, че през времето, в което съм заемал тези длъжности, съм натрупал административен опит в спецификата на управление на този съдебен орган, в областта на управлението и планирането на човешките ресурси, финансовата дейност и материално-техническото осигуряване, в отношението към съдиите и съдебните служители, към граждани, медии и други организации, както и умения за работа в екип. Считаю, че досегашният ми опит като съдия, като административен ръководител и като член на ВСС е изключително значим за едно успешно управление на Военно-апелативния съд, за чийто ръководител кандидатствам за втори мандат.

Амбицията ми за това е обоснована и от обстоятелството,

че целият ми юридически стаж, който към момента е вече 33 години, е преминал в органите на военното правораздаване. Във Военно-апелативния съд съм почти от началото на неговото основаване. Преди това съм работил седем години като съдия във Военен съд – Пловдив, а кариерата ми започна като военен следовател, която длъжност изпълнявах в продължение на пет години. Считаю, че стажът ми като съдия, който е повече от двадесет и пет години, и натрупаният професионален опит и умения, които споменах по-горе, ми дават увереността да се кандидатирам повторно за управленски мандат.

Встъпването ми в длъжност като административен ръководител на съда по време на първия ми мандат бе непосредствено след отстраняване от длъжност на предишното ръководство на съда, след закриване на Военно-окръжните съдилища в Плевен и Варна и след сериозната редукция на длъжности във Военно-апелативния съд и реално съкращаване на съдебни служители през 2014 г. Нямаше и щат за заместник на административния ръководител и осъществявах сам цялата административно-организационна дейност, която, съпроводена наред с останалите ми задължения, предполагаше сериозни усилия от моя страна. Смятам обаче, че успешно се справих и успях да мобилизирам колегите магистрати и съдебните служители за създаване на организация и условия за спокойна и предвидима работна среда.

Това беше сериозно предизвикателство пред мен като административен ръководител, което наложи и предприемане на гъвкави решения за компенсиране липсата на служители за определени длъжности, между които „Системен администратор“, „Съдебен статистик“, „Служител по сигурността на информацията“, „Служител връзки с обществеността“, всяка от които е свързана с изпълняване на функции и дейности по специфична материя. До гласуване трансформирането на длъжности в „Системен администратор, той и статистик“ и „Служител по сигурността на информацията, той и съдебен секретар“ тези функционални задължения бяха възложени за изпълнение на служители от специализираната администрация, което в голяма степен затрудняваше пълноценното осъществяване на тези дейности. След представяне от мен на аргументирани искания пред Комисия „Съдебна администрация“ към ВСС и извършен от ВСС анализ и

обосновка, основателно и поетапно бяха възстановени някои щатове като заместник-председател на Военно-апелативния съд, а по отношение на съдебните служители - „Системен администратор, той и статистик“ и „Служител по сигурността на информацията, той и съдебен секретар“. Това в голяма степен улесни дейността на съда и даде възможност тези специфични дейности да се извършват от подготвени и компетентни служители, съвместявайки функциите на по две длъжности. На оваканти щатни бройки в специализираната администрация бяха назначени такива от други органи на съдебната система, притежаващи необходимите квалификации, опит и умения.

Наред с това, познаването в детайли на спецификите в дейността на специализираните институции, каквито са военноправораздавателните органи, които напоследък работят при условията на явна неравнопоставеност, ми дава самочувствието да считам, че с необходимите отговорност и загриженост ще изпълнявам задълженията си в реализирането на бъдещия ми управленския проект, който ще бъде насочен не само към съответния орган на съдебна власт, но и към развитието на специализираното военнаказателно правосъдие като цяло съобразно новите предизвикателства и тенденции. Намерението ми да се кандидатирам за втори мандат за заемане на въпросната длъжност е израз и на желание и стремеж към утвърждаване авторитета на военното правораздаване като част от съдебната система, за надграждане на постигнатите достижения, както и за подобряване на имиджа му и за повишаване на общественото доверие в него.

Познавам много добре колегите магистрати и съдебните служители, включително и по места, и съм наясно с организационните възможности и качеството на работа на всеки от тях. В професионалната си кариера съм поддържал много добри колегиални отношения, които смятам да продължа и занапред, и които считам за основа за постигането на по-добри резултати в съвместната ни работа. Постигнатите резултати през първия ми мандат се дължат преди всичко на старанието и усилията на всички магистрати и служители на съда и определено смятам, че предпоставка за това е доброто административно ръководство и колегиална атмосфера в взаимоотношенията. Считам, че се ползвам с подкрепата на по-голяма част от колегите си и че ако бъда избран, ще продължим заедно да допринасяме за подобряване работата на съда и надграждане и

развитие на постигнатите досега резултати.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ВОЕННО-АПЕЛАТИВНИЯ СЪД.

Настоящата концепция има за цел да направи анализ и оценка на състоянието на Военно-апелативния съд и на свършената през изтеклия ми мандат работа, да анализира постигнатите резултати, да отчете появилите се проблеми и да очертае наложилите се тенденции в работата на съда, като на тази база се направят и съответните изводи и предложения за подобряване на съдебната и административната дейност с набелязване на необходимите за това цели и действията за тяхното постигане.

През изтеклия мандат съдът осъществяваше своите основни функции за постигане стратегическите цели, залегнали в концепцията му за развитие и във вътрешните правила и процедури. През този период правораздавателната дейност на съда се ръководеше от спазване принципите за върховенство на закона, от независимо и безпристрастно правосъдие, при точно и еднакво прилагане на законите спрямо всички и от стремеж към осигуряване на справедлив и ефективен процес при условията на достъпно, предвидимо и качествено правораздаване.

Ако ми бъде гласувано доверие от ваша страна и бъда избран за административен ръководител - председател на Военно-апелативния съд, основната ми цел ще бъде да се гарантира върховенството на закона и да се постигнат европейските стандарти за независимост, прозрачност и отчетност на българската съдебна система.

II. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ И ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА.

Исторически погледнато в България Военно-апелативният съд започва своето съществуване от 01.04.1998 г., когато със Закон за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс в

страната е възстановено триинстанционното съдебно производство. Като военен съд, осъществяващ инстанционен контрол над актовете на първоинстанционните военни съдилища, той се явява своеобразен наследник на Главния военен съд, който е създаден с княжески Указ № 23 от 17.07.1879 г. (обн. ДВ, бр. 2 от 04.08.1879 г.). Той е започнал своята дейност на 05.08.1879 г., когато е образувано първото дело пред този съд, а първото му заседание е на 17.09.1879 г.. По-късно той е преобразуван в Военно-касационен съд, на който също е възложено да осъществява инстанционен контрол. Ето защо Военно-апелативният съд като въззивна инстанция следва и продължава традициите на българското военно правосъдие.

Военно-апелативният съд осъществява дейността си на територията на цялата страна. Съгласно разпоредбата на чл. 63, ал. 6 от ЗСВ той е въззивна инстанция по отношение на обжалваните и протестираните актове на военните съдилища.

До 01. 04. 2014 г. в Република България правораздаването се извършваше от пет първоинстанционни военни съдилища, но с Решение на Висшия съдебен съвет по Протокол № 6/06.02.2014 г. броят им бе намален на три, тъй като поради ниската им натовареност бяха закрити Плевенския военен съд и Варненския военен съд, считано от 01.04.2014 г., чийто съдебни райони преминаха съответно към Софийския военен съд и Сливенския военен съд. Тази съществена промяна бе проведена успешно благодарение на съвместната работа както на Висшия съдебен съвет, така и на Военно-апелативния съд и съдилищата, засегнати от тази трансформация. Причина за тази реформа се явява оформилата се през последните години тенденция към постоянно намаляване броя на делата, постъпващи за разглеждане във военните съдилища. Това обстоятелство обаче е извън възможностите за въздействие от страна на съдилищата, защото не те определят броя на извършените и разкрити престъпления и съответно броя на внесените обвинителни актове.

В сегашната си структура Военно-апелативният съд и първоинстанционните съдилища в страната продължиха да осъществяват своите законови правомощия и компетентност, спазвайки принципите за върховенство на закона, независимо и безпристрастно правосъдие и осигуряване на справедлив и ефективен процес при условията на предвидимо и качествено правораздаване.

II.1. МАГИСТРАТИ

Щатната численост на съдиите от Военно-апелативният съд в началото на 2017 г. е била 6 щатни бройки, като разпределението на щата е било: 1 щ. бр. за административен ръководител – председател и 5 щ. бр. за съдии.

С решение на Пленума на ВСС от 27.07.2017 г. е съкратена една щатна длъжност „съдия“ във Военно-апелативния съд и е разкрита една щатна длъжност „заместник на административния ръководител – заместник-председател“ във Военно-апелативния съд.

С решение на Висшия съдебен съвет по протокол № 43 от 24 октомври 2017 г. за „Заместник на административния ръководител – заместник-председател“ на Военно-апелативния съд е назначен полк. Генко Драгиев.

С Акт №21/1.11.2017 г. полк. Генко Драгиев е встъпил в длъжността „Заместник на административния ръководител – заместник-председател“ на Военно-апелативния съд.

Щатната численост на съдиите от Военно-апелативният съд в началото на 2018 г. е била 6 щатни бройки, като разпределението на щата е било: 1 щ. бр. за административен ръководител - председател, 1 щ. бр. за заместник-административен ръководител – заместник-председател и 4 щ. бр. за съдии.

С решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет от 26.06.2018 г., на основание чл. 169, ал. 5 от ЗСВ, полк. Свилен Александров – административен ръководител – председател на Софийския военен съд, след изтичане на мандата му е преназначен на длъжността „съдия“ във Военно-апелативния съд, считано от 02.07.2018 г., като същият е встъпил в длъжност с Акт №23/03.07.2018 г..

Щатната численост на съдиите от Военно-апелативният съд в началото на 2019 г. е 7 щатни бройки, като разпределението на щата е било 1 щ. бр. за административен ръководител - председател, 1 щ. бр. за заместник-административен ръководител – заместник-председател и 5 щ. бр. за съдии.

Със заповед № 22/22.01.2019 г. на административния

ръководител – председател на Военно-апелативния съд е прекратен Акта за заемане на длъжността „съдия“ от полк. Христо Николов Странджански, поради неговата смърт, считано от 19.01.2019 г.

На основание чл. 262, ал. 2 от Закона за отбраната и въоръжените сили, писмо с рег. № 07-00-3/29.03.2019 г. на министъра на отбраната и заповед № 92/01.04.2019 г. полк. Странджански е освободен от военна служба.

С Решение по протокол № 5 от заседание на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, проведено на 12.02.2019 г., полк. Христо Странджански е удостоен посмъртно с отличен „личен почетен знак първа степен – златен“ за проявен висок професионализъм, безупречно и образцово изпълнение на служебните задължения и високи нравствени качества.

С решение по протокол № 14 от заседание на Пленума на Висшия съдебен съвет, проведено на 27.06.2019 г., въпреки възраженията и несъгласието на административния ръководител на Военно-апелативния съд, е съкратена свободната щатна длъжност „съдия“ във Военно-апелативния съд, считано от датата на вземане на решението.

Със съкращаването на свободната щатна длъжност „съдия“ във Военно-апелативния съд се стигна до затрудняване на ефективното осъществяване на административната и съдебната дейност, до допълнителни затруднения относно сформирването на съдебни състави, до увеличаване случаите на командироване на съдии от военно-окръжните съдилища при отсъствие на един от съдиите във Военно-апелативния съд, което неминуемо доведе до повишаване на разходите за командироване, а оттам и затрудняване на съответно на първоинстанционната съдебна и административна дейност.

В края на 2019 г. щатната численост на съдиите от Военно-апелативният съд е: 6 щатни бройки, като разпределението на щата е: 1 щ. бр. за административен ръководител - председател, 1 щ. бр. за заместник-административен ръководител – заместник-председател и 4 щ. бр. за съдии.

Всички магистрати притежават необходимата квалификация и продължителен съдийски опит. Всички съдии имат над 25 години стаж по специалността с ранг „съдия във ВКС и ВАС“. Дългогодишният процесуален опит, високата квалификация и

безупречните нравствени качества на съдиите не само способстват за правилното решаване на дела с фактическа и правна сложност, но и утвърждават съда като един много добре организиран и функциониращ орган на съдебна власт.

II.2. СЪДЕБНА АДМИНИСТРАЦИЯ

Дейността на съдебната администрация, съгласно чл. 340 от ЗСВ, е да подпомага органите на съдебната власт при осъществяване на правомощията им. Структурата на администрацията и конкретните задължения на служителите от Военно-апелативния съд са изготвени съгласно Правилника за администрацията в съдилищата (ПАС).

Щатната численост на администрацията на Военно-апелативния съд към 01.01.2020 г. е 12 щ. бр., от които обща администрация – 6 души и специализирана администрация – 6 души, както следва: съдебен администратор, главен счетоводител, служител по сигурността на информацията, той и съдебен секретар, специалист - стопанисване на съдебно имущество, 2 съдебни секретари, три съдебни деловодители, системен администратор, той и съдебен статистик, куриер и чистач. До това състояние на съдебната администрация се стигна в резултат на редица решения на ВСС от 31.07.2014 г. до настоящия момент, в резултат на което бе намалена числеността на съдебната администрация и се наложи съвместяване функциите на липсващите по щата на съда длъжности.

На 13.02.2017 г. със заповед на административния ръководител на Военно-апелативния съд е открита процедура за провеждане на конкурс за заемане на трансформираната щатна бройка от „Съдебен статистик“ в „Системен администратор, той и статистик“. На основание протокол от 07.04.2017 г. на назначената за случая комисия със заповед на административния ръководител издържалият успешно и двата етапа кандидат Татяна Веселинова Проданова бе определена за спечелил процедурата, проведена по правилата на конкурсното начало, за длъжността „Системен администратор, той и статистик“. Със Заповед № 104/10.04.2017 г. Татяна Проданова е назначена на посочената длъжност.

Със заповед № 141/10.05.2017 г. на системния администратор са възложени допълнителни функционални задължения, свързани с изпълняваната длъжност.

През м. юни 2017 г. е подадено заявление за напускане по реда на чл. 326, ал. 1 КТ, считано от 3 юли 2017 г., от Нина Ангелова Стоянова – съдебен секретар, изпълняващ функциите на служител по сигурността на информацията. По силата на Заповед № 192/30.06.2017 г. е прекратено трудовото правоотношение с Нина Ангелова Стоянова, считано от 3 юли 2017 година.

Със Заповед № 181/20.06.2017 г. и във връзка с подадени заявления за назначаване на длъжността „съдебен секретар“ във Военно-апелативния съд е назначена комисия, която да разгледа постъпилите заявления и приложените към тях документи, като прецени редовността на същите и дали удостоверяват изпълнението на минималните и специфични изисквания за заемане на длъжността. На 30.06.2017 г. комисията е съставила протокол, в който е отразила констатациите и резултатите относно подадените документи, като е класирала кандидатите съобразно изискванията за заемане на длъжността и качествата им, вземайки предвид представените от тях документи.

Със заповед, считано от 3 юли 2017 г., при условията на чл. 67, ал. 1, т. 1 КТ, вр. чл. 343, ал. 2, пр. 2 ЗСВ – чрез преместване от друг орган на съдебната власт, на свободната щатна длъжност „съдебен секретар“ във Военно-апелативния съд е назначена Веселина Иванова Христова.

Съобразно решение на Съдийската колегия към Висшия съдебен съвет по Протокол № 38/02.10.2017 г. длъжността „съдебен секретар“ е трансформирана в длъжност „Служител по сигурността на информацията, той и съдебен секретар“, считано от 13.10.2017 г. На основание посоченото решение и с оглед издадено разрешение за достъп до класифицирана информация от ДКСИ, със заповед № 297/13.10.2017 г. Веселина Христова е преназначена на трансформираната длъжност „Служител по сигурността на информацията, той и съдебен секретар“.

Считано от 2 октомври 2017 г. поради придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст е прекратен трудовия договор на съдебен деловодител Даниела Миленкова Димитрова.

Поради служебна необходимост и с оглед намаления числен състав на специализираната администрация в съда на нейно място е назначена Светла Борисова, при условията на чл. 343, ал. 2, пр. 2 ЗСВ, считано от 2 октомври 2017 година.

През 2018 г. е прекратен трудовия договор със съдебния секретар Теодора Спасова по нейна молба, считано от 01.02.2018 г.

Свободната щатна бройка за длъжността „съдебен секретар“ е попълнена, при условието на чл. 343, ал. 2 от ЗСВ (чрез преместване от друг орган на съдебната власт), като считано от 12.02.2018 г. е назначена г-жа Таня Димчева на длъжността „съдебен секретар“.

Съотношението на брой служители към магистрати към момента е 2/1, което способства за ефективно и качествено осъществяване на съдебната дейност и за равномерно разпределение обема на общата работа. Съотношението на специализирана администрация към магистратите е 1/1, което е под средното съотношение за апелативните съдилища и като подпомагащата работата на съдиите, всяка изминала година работи при висока натовареност. В служба „Съдебни секретари“ работят двама съдебни секретари, като организацията на работата е по начин, който съответства на нуждите и спецификата на работата на Военно-апелативния съд.

Между съдиите и съдебните секретари е въведен екипен принцип на работа, който дава добри резултати по отношение срочното разглеждане и приключване на делата. Между служителите в отделните звена е осигурена взаимозаменяемост, което гарантира непрекъснатост на работния процес и пълноценното обслужване на гражданите.

В служба „Съдебно деловодство“ работата по делата, обслужването на съдиите и страните по делата се извършва от двама съдебни деловодители. В деловодството са осигурени нормални условия за обслужване на адвокатите и техните клиенти. Справките се извършват незабавно.

В служба „Регистратура за класифицирана информация“ работата по делата, обслужването на съдиите и страните по делата се извършва от един съдебен деловодител.

Следва да се има предвид, че освен работа по делата, подготовка на съдебните заседания, изготвяне на съдебни книжа, протоколиране на общи събрания и национални съвещания, участие в комисии във връзка с общото и организационно административно ръководство, за да бъде последното на необходимото ниво съдебните секретари са натоварени с изпълнение и на редица допълнителни отговорни функции.

Въпреки намаления състав на администрацията, работният процес се движи при условията на непрекъснатост и съобразно принципа на взаимозаменяемост. За изпълнение на текущите и допълнително възложените им служебни задължения

всички съдебни служители стриктно и отговорно полагат ежедневни усилия и старания. Коректността от страна на съдебните служители и пренебрегването на личните нужди в името на качеството на работния процес следва да бъдат оценени високо. Текущите задачи, свързани както с административната, така и със съдебната дейност, се приключват срочно, качествено и успешно. Всички служители показват много добро изпълнение на текущите задължения и успешно справяне с допълнително възложените им такива.

В кризисни ситуации съдебните служители също показват добри умения. Възложените им задачи се изпълняват с много добри крайни резултати. Служителите проявяват отлични комуникационни умения, уважение, вежливост и зачитане правата и интересите на колегите си и гражданите. Предвид въвеждането на все повече електронни продукти, свързани с работата по правораздаване с цел развиване на електронното правосъдие и необходимостта от познания в областта на ИТ-технологиите, съдебните служители проявяват старание и постоянство, като по този начин много добре се справят с нововъведените системи. С познатия софтуер обаче на деловодната програма непрекъснато срещат затруднения. Въпреки динамиката на законодателни промени в периода, работещите във Военно-апелативния съд демонстрираха и високо ниво на подготвеност и знания по отношение на нормативните актове, свързани с изпълнение на преките им служебни задължения. Всички съдебни служители са наясно както с преките си задължения, така и с йерархичната структура на институцията, в която работят. Отношенията помежду им, както и между тях и магистратите са на необходимото професионално ниво. Не са констатирани възникнали спорове относно изпълнение на служебни задължения между служители и магистрати. През периода на оценяване няма и случаи, в които съдебен служител да е направил отказ от изпълнение на възложените му задачи. Напротив, служителите във Военно-апелативния съд проявяват самоинициативност и с лекота работят в екип. Всички съдебни служители спазват работното време и деловия стил на обличане. Няма оплаквания и не са констатирани нарушения на трудовата дисциплина по неуважителни причини.

Предвид критичния минимум на човешки ресурси в администрацията на съда, намалената щатна численост и с оглед непрекъснатост на работния процес, председателят на съда е възложил със заповед осъществяването на допълнителни функции на по-голямата част от служителите.

Към настоящия момент са силно ограничени възможностите за предприемане на други организационни решения за редуциране на отделните щатни длъжности с оглед равномерното натоварване на съдебните служители. В този числен състав съдебната администрация полага усилия и проявява професионално отношение, изпълнявайки стриктно и съвестно своите задължения. Следва да се отбележи, че възлагането на допълнителни задължения поради остра служебна необходимост и недостига на щатни бройки е надхвърлило обема на чл. 345, ал. 2 от ЗСВ. Има случаи, при които продължителността на работното време, полагано от служителите при условията на чл. 345, ал. 3 от ЗСВ, е надвишавало максимално допустимото. Съдебните служители обаче са полагали неимоверни усилия, за да няма забава в която и да е дейност на съда

Следва да се отчете като трайно установена положителна практика успешното провеждане на принципите на работа в екип, взаимозаменяемост, бързина и ефективност на работата в определени ситуации при натовареност на някои служби, както и при отсъствие на служители от работа, поради ползване на платен годишен отпуск, или отпуск поради временна неработоспособност.

С оглед извършения подробен анализ и пряк поглед върху цялостната дейност на съдебните служители атестационната комисия винаги е давала отлични оценки за изпълнение на служебните им задължения по заложените критерии за конкретния атестационен период.

II.3. СГРАДЕН ФОНД. ТЕХНИЧЕСКО ОБОРУДВАНЕ И ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ

II.3.1. Сграден фонд

Военно-апелативния съд ползва помещения на сутерена и на партерния етаж в сградата на Съдебната палата в гр. София, които включват 1 кабинет на председателя, 3 кабинета на съдии и заместник-председателя и 4 стаи за служители.

Две трети от съдиите работят по двама в кабинет. Съдебният администратор и главният счетоводител заемат обща стая. Двама съдебни секретари, системният администратор, той и статистик и специалист – стопанисване на съдебно имущество са в една стая. Съдебното деловодство и регистратурата се помещават също в една стая. В същото помещение са оборудвани и работните

места на куриера и чистача. Регистратурата за класифицирана информация, по изискванията на ЗЗКИ, се помещава в напълно оборудвана отделна стая, намираща се на сутерена в Съдебната палата.

II.3.2. Техническо оборудване

В локалната мрежа на Военно-апелативния съд са свързани 18 компютърни системи, 1 сървър, 10 локални принтера, 2 факс машини, 8 мултифункционални устройства, 1 ксерокс и 2 лаптопа. Сървърът на съда е разположен в сървърно помещение в сградата на Съдебната палата.

С Решение на Пленума на Висшия съдебен съвет по протокол № 24/04.10.2018 г. е дадено съгласие за осигуряване на средства за закупуването на 2 броя компютърни конфигурации и 2 броя шредери.

Със същото решение на Военно-апелативния съд са предоставени и 2 броя лазерни принтери от наличните на Висшия съдебен съвет.

II.3.3. Информационно осигуряване

По отношение на информационното осигуряване съдиите и част от съдебните служители от Военно-апелативния съд ползват правно-информационната система Сиела – Норми, Сиела – Процедури и Сиела – Практика, счетоводна програма „Конто“, програмен продукт „Аладин“ за обработка на заплатите на магистратите и съдебните служители, личен състав и граждански договори.

Вече поредна година се използва звукозаписна система на съдебните заседания, което значително улеснява работата на съдебните секретари и подобри качеството на изготвяне на съдебните протоколи.

Във Военно-апелативния съд функционира деловодната програма Lotus Notes 8.5. За работа с нея са обучени всички съдии и съдебни служители, които, въпреки затрудненията, се справят успешно с възложените им задачи.

Във Военно-апелативния съд е внедрена Web базираната система за случайно разпределение на делата.

На създадената ВИС (Вътрешна информационна страница) на съда се публикуват всички правила и заповеди, касаещи дейността на магистратите и съдебните служители, което от своя страна осигурява навременното им запознаване и информиране.

Електронната страница на съда предоставя информация за движението на делата и решенията на съда. Там е изложена информация относно структурата и дейността на Военно-апелативния съд, свободните работни места, деня на отворените врати, местоположение и контакти. За допълнително улеснение на гражданите на електронната страница на съда са предоставени и бланки на различни по вид заявления и декларации. След провеждане на годишните отчетни събрания на Военно-апелативния съд и военните съдилища в Република България, докладът за дейността своевременно се публикува на интернет страницата на съда. Съдържателната поддръжка на публикуваната информация се извършва от системния администратор, той и съдебен статистик. С оглед актуалност и достъпност, своевременно и в рамките на работния ден на електронната страница на съда се извършват промени и актуализация на информацията, отнасяща се до статуса на делата, при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни(ЗЗЛД) и Закона за защита на класифицираната информация(ЗЗКИ), публикуват се обявени съдебни актове, постановени от съставите на Военно-апелативния съд.

През 2018 г. системният администратор, той и статистик обособи две напълно нови работни места за новоназначени магистрат и съдебен служител. С оглед възложените функции за разпределяне на делата на принципа на случайния подбор на заместник-председателя на Военно-апелативния съд беше осигурен достъп както до Централизираната система за случайно разпределение на делата (ЦССРД), така и до Системата за изчисляване натовареността на съдиите (СИНС). На новопостъпилите съдебни служители беше осигурен достъп до деловодната информационна система, като същата беше инсталирана на компютрите, бяха създадени персонални акаунти и беше проведено обучение за работа с нея.

Ежедневното обновяване на операционната система често прекъсва връзката между компютрите и периферната техника във вътрешната мрежа на съда, което се дължи на проблеми и недостатъци в самата деловодна система при изработването ѝ. Системният администратор, той и статистик ежедневно полага грижи и отстранява успешно софтуерните проблеми.

Във всички съдилища са на разположение различни правно-информационни системи, изключително полезни за пряката работа на съдиите. Внедрени са и софтуерни продукти, които осигуряват обслужването на човешките ресурси, воденето на ведомостите и цялостното счетоводство, както и такива, обслужващи съдебното деловодство и разпределението на делата. Във всички военни съдилища е осигурен достъп до интернет.

III. ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ

Финансовата дейност на съда се изпълнява своевременно и стриктно, съобразно функционалните задължения на съответните служители. Във Военно-апелативния съд реално действа система за финансово управление и контрол /СФУК/, която функционира в съответствие с нормативните и вътрешни актове, регулиращи финансовата и административната дейност на съда. Благодарение на нея в съда е формирана благоприятна контролна среда и се гарантира спазване на финансовата дисциплина.

Системата за финансово управление и контрол действа като се съблюдают утвърдени вътрешни правила за осъществяване на предварителен и последващ контрол за законосъобразност върху финансовата дейност на съда.

Бюджетната дейност на съда се осъществява при реалистично прогнозиране на разходите по видове – годишни разходи и залегнали такива в тригодишната прогноза. Своевременно се анализират извършените разходи по параграфи и при необходимост се правят вътрешно компенсационни промени или се сезира ВСС своевременно за корекции по бюджетната сметка на съда.

Основен и най-голям дял от разходите на съда са тези за трудови възнаграждения и осигуровки. Останалата част от разходите са свързани с издръжката на всички останали дейности. За последните три години действително направените разходи за текуща издръжка на съда не са се променяли съществено. Най-голям дял от издръжката на съда се е формирал от разходи за външни услуги и за съдебни експертизи.

Във Военно-апелативния съд се осъществява стриктно спазване на утвърдените вътрешни правила за поемане на ангажименти. Целта на правилата е осъществяване на контрол върху всеки сключен договор, както и коректно отразяване и представяне на данните за поети ангажименти от Военно-апелативния съд пред

Висшия съдебен съвет. Поемането на всеки ангажимент, сключване на договор и тяхното изпълнение е съобразено с утвърдената бюджетна сметка на Военно-апелативния съд за всяка текуща година и се извършва след съгласувани с главния счетоводител - за наличие на бюджетни средства, със съдебния администратор - за преценка на законосъобразността, целесъобразността и одобрение на разхода, както и с Административния ръководител за решение, относно поемане на ангажимент.

В изпълнение на Указанията на ВСС относно изпълнението на бюджета на съдебната власт за всяка година със заповед на административния ръководител се налагат лимити за икономично изразходване на горива, канцеларски материали, телефонни услуги, копирна техника и ел. енергия.

Със заповед на председателя на съда са назначени постоянни комисии за контрол на всички служби и дейности. Това повишава финансовата дисциплина и качеството на работата.

Във Военно-апелативния съд е изградена система за мониторинг и финансово управление и контрол, с цел да се оцени адекватното му функциониране и да се гарантира навременното актуализиране при промени в условията. Системата включва текущо наблюдение и самооценка.

В утвърдената Инструкция за функционирането на СФУК е регламентирана системата за мониторинг на вътрешните контроли. В нея са описани формата и начините за осъществяване на мониторинг в съда и това кои лица го осъществяват.

Със заповед на председателя на съда е създадена постоянно действаща комисия по функциониране на системите за СФУК във Военно-апелативния съд.

Според финансовите възможности ежегодно се обновява част от техниката на съда. От ВСС също бяха получени компютърна техника и мултифункционални устройства.

С решение на Пленума на Висшия съдебен съвет по протокол № 30 от 06.12.2018 год., съдържащо решението за разпределение на автомобили по органи на съдебната власт, ни бе предоставен нов служебен автомобил Шкода „Октавия Стайл“.

Общата оценка за състоянието на финансовото управление и контрол на Военно-апелативния съд е „много добра“. Работи се по усъвършенстване и актуализиране на съществуващата вътрешна нормативна база.

IV. ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

IV.1. Движение на делата

През 2019 г. във Военно-апелативния съд са постъпили за разглеждане по реда на въззивното производство общо 73 дела. От предходната година са останали общо неприключени 14 дела. Общо делата за разглеждане са били 87, от които 41 внохд, 2 внчхд, 29 вчнд и 15 ванд.

През 2018 г. във Военно-апелативния съд са постъпили за разглеждане по реда на въззивното производство общо 77 дела. Висящи в началото на периода са били 14 дела - 12 внохд, 1 вчнд и 1 ванд. Общо делата за разглеждане са били 91, от които 40 внохд, 2 внчхд, 38 вчнд и 11 ванд.

През 2017 г. са постъпили за разглеждане по реда на въззивното производство общо 67 дела. Висящи в началото на периода са били 22 дела

Данните показват, че постъплението на делата през изминалата година регистрира леко намаление на делата в сравнение с предходната година, и увеличение спрямо това за 2017 г. Въпреки това броят на постъпилите дела за 2019 г. е малко над средното постъпление за последните три години, което възлиза на 72 дела годишно, като за този тригодишен период значително е намалял броят на делата, останали висящи в началото на 2019 г., в сравнение с предходните години – за 2018 г. са били 14 висящи дела, за 2017 те са били 22 висящи дела. Видно е, че при почти приблизително постъпление на дела за разглеждане, броят на висящите дела за периода е намалял с около 30%, което се дължи на подобряване ефективността на правораздавателния процес.

Особеното качество на военнослужещите като субекти на извършване на престъпленията, подсъдни на военните съдилища, както и спецификата на военните съдилища, в които постъпленията на делата са в пряка зависимост от числеността на Българската армия и нейната предислокация, продължават да оказват своето влияние върху този процес. Последният е зависим и от организацията на работа на органите на досъдебното производство, функция от чиято дейност е дейността на военно-съдебните органи. Наред с гореизложените причини дейността на въззивната инстанция е пряко зависима и от волята на страните, които упражняват правото си на жалба и протест, ако първоинстанционните съдилища не са осъществили правораздавателната си дейност справедливо и

качествено. И не на последно място този процес не е изолиран, а напротив - повлиян е и от крайно негативните по отношение на военното правораздаване фактори, които през последните години оказаха своето неблагоприятно влияние и въздействие върху неговото развитие, в частност и по отношение постъплението на делата.

Броят на висящите дела в началото на 2019 г. и 2018 г. е бил 14 броя дела. В сравнение с висящите дела в началото на 2017 г., когато техният брой е бил 22 броя дела, се наблюдава тенденцията към значително намаляване броя на останалите несвършени от предходната година дела. Това може да бъде обяснено с подобряване работата по администрирането и разглеждането на делата и по-ефективен контрол в тази насока. Следва обаче да се отчете, че значителна част от несвършените дела за 2019 г. са постъпили в съда през второто полугодие, поради което е било невъзможно тяхното разглеждане и решаване в рамките на календарната година. Правната им сложност и значителният им обем от доказателствени материали са налагали извършването на съдебни действия в един по-продължителен период от време.

Изложените по-горе стойности намират своето изражение в следната таблица:

Отчетен период	Несвършени дела в началото на отчетния период					Постъпили дела през отчетния период					Общо дела за разглеждане					Общо свършени дела				
	общо	вн	вн	вч	ва	общо	вно	вн	вчн	ван	общо	вно	вн	вчнд	ван	общо	вно	вн	вч	в
Д	щ	ох	чх	нд	нд	о	хд	чх	д	д		хд	чх		д	о	хд	чх	нд	в
2017 г.	22	20	0	2	0	67	31	2	26	8	89	51	2	28	8	75	39	2	27	
2018 г.	14	12	0	2	0	77	28	2	37	10	91	40	2	38	11	77	28	2	36	
2019 г.	14	12	0	2	0	73	29	2	27	15	87	41	2	29	15	69	25	2	28	

Постъпилите за 2019 г. във Военно-апелативния съд дела се разпределят по съдилища, както следва:

Отчетен период	От военни съдилища	Постъпили дела (внохд, внчхд, ванд)		
		Общо	В т.ч. по жалби	В т.ч. по протести
2019 г.	ВС София	17	11	6

	ВС Пловдив	15	6	9
	ВС Сливен	14	7	7

Отчетен период	От военни съдилища	Постъпили дела (частни жалби и протести)		
		Общо		
2019 г.	ВС София	16		
	ВС Пловдив	9		
	ВС Сливен	2		

Постъпилите за 2018 г. във Военно-апелативния съд дела се разпределят по съдилища, както следва:

Отчетен период	От военни съдилища	Постъпили дела (внохд, внчхд, ванд)		
		Общо	В т.ч. по жалби	В т.ч. по протести
2018 г.	ВС София	17	9	8
	ВС Пловдив	6	4	2
	ВС Сливен	17	13	4

Отчетен период	От военни съдилища	Постъпили дела (частни жалби и протести)		
		Общо		
2018 г.	ВС София	21		
	ВС Пловдив	11		
	ВС Сливен	5		

Постъпилите за 2017 г. във Военно-апелативния съд дела се разпределят по съдилища, както следва:

Отчетен период	От военни съдилища	Постъпили дела (внохд, внчхд, ванд)		
		Общо	В т.ч. по жалби	В т.ч. по протести
	ВС София	16	10	6

2017 г.	ВС Пловдив	9	4	5
	ВС Сливен	16	13	3

Отчетен период	От военни съдилища	Постъпили дела (частни жалби и протести)	
		Общо	
2017 г.	ВС София	14	
	ВС Пловдив	8	
	ВС Сливен	4	

От гореизложеното е видно, че единствено се е увеличил броя на постъпилите дела/внохд,вчнхд и ванд/ от ВС – Пловдив. Постъплението от останалите съдилища е останало сравнително стабилно.

IV.2. Брой свършени дела за годината, срочност

През отчетната 2019 г. са свършени общо 69 второинстанционни дела, от които внохд са 25, което е 36,23% относителен дял на наказателните дела от общо свършените, който показател спрямо 2018 г. бележи леко увеличение.

През отчетната 2018 г. са свършени общо 77 второинстанционни дела, от които внохд са 28, което е 36,00% относителен дял на наказателните дела от общо свършените, който показател спрямо 2017 г. бележи намаление.

През 2017 г. са свършени общо 75 второинстанционни дела, от които внохд са 39, което е 52,00% относителен дял на наказателните дела от общо свършените, който показател спрямо 2016 г. бележи увеличение.

От гореизложените данни е видно, че през последните две години относителният дял на свършените внохд е почти еднакъв и по този показател не е налице промяна, въпреки намалението му като относителна величина спрямо 2017 г.

За 2019 г. срочността на отделните видове дела намира

отражение в следната таблица:

	до 3 месеца		над 3 месеца		общо свършени	
Решени дела	ВНОХД	25	ВНОХД	0	ВНОХД	25
	ВНЧХД	2	ВНЧХД	0	ВНЧХД	2
	ВЧНД	28	ВЧНД	0	ВЧНД	28
	ВАНД	14	ВАНД	0	ВАНД	14
ОБЩО	69		0		69	

От приключените общо 69 наказателни дела 69 са свършени в срок до три месеца (100%), за 2018 г. от приключените общо 77 наказателни дела 70 са свършени в срок до три месеца от образуването им (91 %) и за 2017 г. от приключените общо 75 наказателни дела 72 са свършени в срок до три месеца от образуването им (96 %), което за поредна година бележи много добри стойности за този показател.

Безспорно бързината във въззивното наказателно производство е и производна от добре свършената работа в първата инстанция и в досъдебната фаза на наказателния процес. Ако тези данни се приведат съобразно въведените от Министерството на правосъдието критерии за срочност, процентът на свършените в тримесечен срок дела е отличен. По този изключително важен показател може да се направи категоричният извод за устойчивост на постигнатата бързина в работата на съда, дължаща се на създадената общо добра организация по решаването на делата. Подобрението на този показател не само сочи на устойчивост в срочното решаване на наказателните дела, но отличава работата ни като отговаряща на стандартите в чл. 6 от ЕКПЧОС за приключване на съдебните производства в разумен срок.

За военното правораздаване винаги е била характерна много добрата срочност на приключване на делата и тяхното решаване ритмично и бързо. Това се дължеше и на въведената практика първоинстанционните съдилища да насрочват делата пред въззивната инстнация, което обаче през 2016 г. се наложи да бъде променена и изоставена поради изрично дадените за това указания на ВКС по повод извършената проверка на организацията на дейността

на съдиите при Военно-апелативния съд те сами да насрочват делата си с оглед преодоляване прояви на формализъм при произнасяне по реда на чл. 327 НПК. За да се запази добрата практика в това отношение, е необходимо съдиите да полагат по-големи и все повече усилия и да акцентират върху предварителната подготовка и задълбочено проучване на делата преди разглеждането им в публично съдебно заседание. В закритото заседание по чл.327 от НПК съдиите следва да обсъждат по-задълбочено и мотивирано въпросите по допустимостта на исканите от страните доказателства, както и по реда на служебното начало да инициират доказателствена дейност за своевременно изясняване на обстоятелствата от предмета на доказване по делото, за да се обезпечи ритмично и бързо решаване на делото в разумен срок. Следва пълноценно да се използва и дадената с изменението на чл. 327, ал. 1 от НПК /ДВ, бр. 93/2011г./ възможност в разпоредително заседание да се призват и изслушат страните по направените искания за допускане на доказателства, което обаче не се използва и не се прави.

Приключването и решаването на делата в разумен срок се дължи най-вече на добросъвестното отношение към работата и високия професионализъм на съдиите във Военно-апелативния съд, но и на някои допълнителни мерки, предприети от ръководството на съда. Така например със Заповед № 132/28.03.2018 г. на административния ръководител-председател на съда е разпоредено следното:

I. Насрочването на въззивните дела по реда на чл. 327 НПК да става не по-късно от два месеца от датата на тяхното образуване пред въззивната инстанция.

II. В определенията си по чл. 327 съдебния състав следва да отразява задължително ли е явяването на подсъдимия в съдебно заседание, съобразявайки се с наличието на законовите основания за това.

III. Съдебните служители (деловодители и секретари) да отразяват изрично в книжата за призоваване до подсъдимия, че явяването му е задължително.

IV. Съдебните състави да използват дисциплиниращи способности и средства за страните, вещите лица и свидетелите, предоставени им от ЗСВ и НПК, когато неявяването на същите, без уважителна причина, доведе до неоснователно отлагане на делото.

V. Стриктно да се спазва изискването на чл. 18, ал. 2 от Наредбата за медицинската експертиза, приета с ПМС № 87 от 05.05.2010 г., съгласно която разпоредба лицето е длъжно да

представи медицинско удостоверение по образец, утвърден от министъра на здравеопазването и министъра на правосъдието, в което изрично да е отбелязано, че въпросното заболяване не позволява явяването му пред органите на съдебната власт.

VI. Когато подсъдимия не се яви без уважителни причини, промени местоживеенето си без да уведоми съда за това, или наруши взетата му мярка за неотклонение, съдебните състави следва по отношение на подсъдимите да обсъдят и преценят евентуалното приложение на разпоредбата на чл. 270, вр. чл. 66, ал. 1 НПК.

VII. При отлагане на дела с фактическа и правна сложност и дела, по които страните проявяват недоброръководно отношение към процесуалните си задължения, съдебните състави да определят резервни дати.

VIII. При изготвянето на съдебните актове стриктно да се спазват законоустановените срокове по чл. 340, ал. 1 и чл. 345, ал. 1 НПК.

Целта на гореизложените мерки е да бъде ограничен броят на отложените дела и да се ускори разглеждането и решаването на делата, за да се стигне до подобряване на този показател.

През 2019 г. продължи практиката да се изготвят ежемесечни справки (на 15 и 30 число) за забавени дела, като следва да се посочи, че забавянето в изключително редки случаи е в рамките на малко повече от нормативно установения срок, като при това касае дела, които са с фактическа и правна сложност, голям обем доказателства и повече на брой подсъдими и свидетели.

IV.3. Решени дела по същество, анализ по видове

Отчетен период	Решени дела				
	Общо	Внохд Внчхд Ванд	вчнд		
			Вчнд	Чл. 243	Чл. 64-65
2017 г.	75	48	17	5	5
2018 г.	77	41	18	7	11
2019 г.	69	41	18	6	4

От свършените общо 41 внохд, внчхд и ванд 38 са приключили с решение или присъда, а 3 са били прекратени, което е равно на 92.6 % произнасяне по съществуващото на тези дела, което за поредна година е много добър показател и с по-добри стойности спрямо този показател за предходната година.

За сравнение за 2018 г. от свършените общо 41 внохд, внчхд и ванд 35 са приключили с решение или присъда, а 6 са били прекратени, което е равно на 85,3 % произнасяне по съществуващото на тези дела, което за поредна година е много добър показател.

Общо за съда, при свършени 69 дела, 66 са решени със съдебен акт по същество, което възлиза на 95,6 % и бележи значително увеличение спрямо 2018 г., където при свършени 77 дела, 71 са решени със съдебен акт по същество, което възлиза на 92,2 % както и леко увеличение спрямо 2017 г., когато този показател е бил 94,6 %.

Решените дела от общ характер, в т. ч. вчхд и ванд, проверени по реда на въззивната проверка, по съдилища се разпределят както следва:

От ВС София – 12, от които по 7 присъдата е потвърдена, по 2 дела – присъдата е изменена (с други промени в гражданската част), по 2 – присъдата е отменена изцяло (с връщане за ново разглеждане) и по 1 делото е прекратено.

От ВС Пловдив – 12, от които по 6 присъдата е потвърдена, по 1 – присъдата е изменена (наказанието е намалено), по 3 присъдата е отменена изцяло - с произнасяне на нова присъда и по 2 дела са прекратени.

От ВС Сливен – 17, от които по 13 присъдата е потвърдена, по 3 дела – присъдата е изменена (с други промени в наказателната част и с промяна в гражданската част), по 1 – присъдата е отменена изцяло - с връщане за ново разглеждане.

През 2019 г. Военно-апелативният съд е отменил общо 6 присъди или решения на военните съдилища в страната, постановени по наказателни дела от общ характер и административни наказателни дела, което възлиза на 14,63 %.

В три от случаите делата са били върнати за ново разглеждане от друг състав на първоинстанционния съд, а в три Военно-апелативният съд се е произнесъл с нова присъда.

В сравнение с предходни години данните за върнати за ново разглеждане дела сочат следното:

– през 2018 г. са върнати 6 дела от всичко решените 41 внохд, внчхд и ванд дела, което е 14,63 %;

– през 2017 г. са върнати 14 дела от всичко решените 48 внохд, внчх и ванд дела, което е 29,16 %;

Сравнителните данни сочат, че броят на делата, отменени и върнати за ново разглеждане от друг състав на съда или допълнително разследване на прокурора, е намалял както като абсолютна стойност, така и като относителна, което говори за подобряване качеството на предварителното разследване и първоинстанционната съдебна дейност.

През 2019 г. Военно-апелативният съд е постановил общо 69 решения. През отчетния период са били коригирани 6 решения, постановени по дела на Военно-апелативния съд. От тях изцяло или отчасти Върховният касационен съд е отменил 5 решения, а 1 решение е било изменено.

През 2018 г. Военно-апелативният съд е постановил общо 77 решения. През отчетния период са били коригирани 8 решения, постановени по дела на Военно-апелативния съд. От тях изцяло или отчасти Върховният касационен съд е отменил 5 решения, а 3 решения са били изменени.

През 2017 г. Военно-апелативният съд е постановил общо 75 решения. През отчетния период са били коригирани 10 решения, постановени по дела на Военно-апелативния съд. От тях изцяло или отчасти Върховният касационен съд е отменил 6 решения, а 4 решения са били изменени.

От посочените данни се вижда, че за този тригодишен период е намалял броя на коригираните решения, като е налице тенденция на спадане броя на изменените такива.

От анализа на гореизложените показатели неминуемо се налага изводът, че освен със своята бързина и срочност при разглеждането на делата, правораздавателната дейност на съда са откроява и с подобряване качеството и ефективността при тяхното решаване.

IV.4. Наказателни дела образувани в РКИ

В Регистратурата за класифицирана информация на Военно-апелативния съд постъпват и се обработват дела, на които е поставен гриф за сигурност, а така също и класифицирани материали по явни дела. Прави впечатление, че напоследък съдилищата отделят

материалите, съдържащи класифицирана информация и не засекретяват изцяло делата, което улеснява работата по тези дела както от страна на съдиите и служителите, така и на гражданите.

Постъплението на делата през последните три години намира изражение в следната таблица:

Отчетен период	Постъпили дела		СРС	Класифицирани материали
	внохд	вчнд		
2017 г.	3	5	1	1
2018 г.	4	2	0	9
2019 г.	1	0	0	7

IV.5. Дела за корупционни престъпления и такива, свързани с организирана престъпност

Съгласно заповед № 1020/28.05.2018 г. на председателя на Върховен касационен съд, ежемесечно Военно-апелативния съд изпраща обобщена информация във ВКС за образуванията в съдебния район на съда дела за корупционни престъпления и за такива, свързани с организирана престъпност, както и информация за постановените съдебни актове по тях.

IV. 6. Натовареност на органа и на апелативния район

Военните съдилища в страната и Военно-апелативният съд според определената им компетентност разглеждат наказателни дела от общ характер, наказателни дела от частен характер, административни наказателни дела и частни наказателни дела.

През 2019 г. във военните съдилища в страната са били разгледани общо 717 дела от 19 съдии/един съдия от ВС-Пловдив е

бил командирован във ВКС и не е участвал в разглеждането на делата/. Следователно средната натовареност за всеки един от тях е била 3.14 дела.

През предходната 2018 г. във военните съдилища в страната са били разгледани общо 659 дела от 20 съдии. Следователно средната натовареност за всеки един от тях е била 2.74 дела.

През 2017 г. във военните съдилища са разгледани общо 735 дела, от 21 съдии или средната натовареност за всеки един от тях е била 2.91 дела.

Видно е, че през 2019 г. е налице увеличение в броя на делата за разглеждане в сравнение с 2018 г. и 2017 г..

Макар на пръв поглед и да не е налице ясно изразена последователност и ритмичност в развитието и проявата на този показател, през последните години е налице процес на преодоляване на негативната тенденция на спад в наказателната дейност, регистрирана през 2013-2014 г., причините за което бяха посочени в годишните доклади на съдилищата и обсъждани на редица форуми на военните магистрати.

Средна натовареност на военните съдии по отношение на разгледани дела е била следната:

София – 301 дела са били разгледани от 7 съдии, или всеки е разгледал 3,58 дела;

Пловдив – 169 дела са били разгледани от 4 съдии/един е бил командирован във ВКС и не е участвал в разглеждането на делата/, или всеки е разгледал 3.52 дела;

Сливен – 160 дела са били разгледани от 2 съдии, или всеки е разгледал 6.66 дела;

От изложените по-горе данни е видно, че най-натоварен е бил Сливенският военен съд, а най-слабо натоварен – Пловдивският военен съд. По-високата натовареност на Сливенския военен съд се дължи на намалената численост на съдийския му състав, което неминуемо дава отражение и повишава стойността на този показател.

През 2019 г. във военните съдилища у нас са били решени общо 660 дела от 19 съдии. Следователно натовареността на база решени дела е била 2.89 дела за всеки военен съдия.

По военни съдилища средната натовареност на база решени дела е била следната:

София – 288 дела са били решени от 7 съдии, като всеки съдия е решил 3.42 дела;

Пловдив – 150 дела са били решени от 4 съдии/един е бил командирован във ВКС и не е участвал в разглеждането на делата/, като всеки съдия е решил 3.12 дела;

Сливен –153 дела са били решени от 2 съдии, като всеки съдия е решил 6.37 дела.

При анализа и на този показател е видно, че най-много решени дела средно месечно на един съдия се падат в Сливенският военен съд, а най-малко – в Пловдивския военен съд.

По-високата натовареност в този съд се обяснява с активизиране дейността на военната прокуратура в този съдебен район, обединяването му със съдебния район на закрития Варненски военен съд и малката му щатна численост.

Общо за Апелативния район **средногодишната** натовареност на всеки съдия е била 34.73 решени дела и 37.73 дела разгледани от един съдия.

От разгледаните от военните съдилища 717 дела са били решени 660 дела, което възлиза на 92.05%. По същество със съдебен акт са приключили 586 дела, което прави 88.78% произнасяне по съществото на делата. От общо свършените дела 64 дела са били разгледани от военните съдии в командировка, което се равнява на 9.69%. От свършените 660 дела в тримесечен срок са били приключени 639 дела, което се равнява на 96,81 %. Последното е показател за традиционно отличната срочност, която военните съдилища в страната винаги са отстоявали и реализирали през годините при разглеждането на делата. Запазена е и традицията значителен брой от делата да се разглеждат и решават в командировка, което спестява не само усилия на страните във връзка с придвижването и явяването по делата, но и средства за тяхното разглеждане.

При анализа на гореизложените показатели е очевидно, че като цяло се забелязва тенденция към запазване броя на постъпилите дела за разглеждане и на решените дела.

Следва отново да се обърне внимание на обстоятелството, че причините за резкия спад на делата от 2014 г., което частично все още дава проявление, са комплексни и са тясно свързани със спецификата на военните съдилища, в които постъпленията на делата са в пряка зависимост от числеността на Българската армия и нейната предислокация. Значение имат още промяната на подсъдността на военните съдилища по отношение на служителите на МВР, премахването на наборната военна служба, намаляването на числеността на личния състав на армията, общата промяна на

наказателния процес с въвеждане на споразумението и съкратеното производство, в които случаи съдебните актове практически не се обжалват и други. Неминуемо отражение върху постъплението на делата даде и същественото намаление на броя на военните прокурори при първоинстанционните съдилища. Причина за пониския брой дела във Военно-апелативния съд е и обстоятелството, че на другите апелативни съдилища в страната беше прехвърлена подсъдността досежно възобновяване на наказателните дела, което с оглед спецификата на военното правораздаване не е налице за Военно-апелативния съд.

Дисбаланса в натовареността на военните съдилища и тази на общите съдилища в страната намира своята обосновка в спецификата им от една страна като специализирани органи на съдебната власт, а от друга – като органи от системата за национална сигурност на Република България (§ 1, т.1в от ДР на ЗОВС). Причините за това са комплексни, а не еднозначни. Те са тясно свързани със специализираната компетентност на военните съдилища и обстойно бяха изброени малко по-горе. Друга причина, определяща ниската степен на натовареност на военните съдилища, е и законово определената им подсъдност съобразно субектите на престъпленията, очертаващи тяхната компетентност. Занижената численост на субектите поради особената специфика на ведомствата, в които те изпълняват функционалните си задължения, образователният ценз, предвиден за военнослужещите, законово регламентираните критерии за съвместимост, сред които основно е липсата на предишни осъждания, независимо от последвала реабилитация, в съвкупност обуславят ниската степен на криминогенност сред субектите, подсъдни на военните съдилища. При отчитане на натовареността на магистратите от Военно-апелативния съд и военните съдилища следва да се имат предвид не само чистия брой образувани дела, но още и техният вид и характер на разглежданите от тях дела. Голяма част от наказателните дела от общ характер са с фактическа и правна сложност, за множество престъпления и с повече от един подсъдим, големи по обем, съдържащи десетки или стотици томове писмени доказателства, множество свидетели и експерти. По повечето от тях се налага извършването на допълнителни съдебно-следствени действия, съпроводени със събирането на нови доказателства и назначаването на експертизи.

С въведените от 01.04.2016 г. Правила за оценка на натовареността на съдиите, приети от ВСС с решение по Протокол № 62/16.12.2015 г., усилията на ВСС бяха насочени към отчитане както

индивидуалната натовареност на съдията, така и на конкретния орган на съдебна власт. Този механизъм не доведе обаче до обективно отразяване на индивидуалната натовареност на военните магистрати и на съответните военно-правораздавателни органи. Алгоритмът, който цели да се постигне вярна и точна оценка на натовареността, почива на доста формална основа, в резултат на което не би могла да се обхване действителната тежест на даден вид дело. За последната значение имат както неговата фактическа и правна сложност, така и конкретните особености в развитието на едно наказателно съдебно производство. Може би до това доведе и липсата на военни магистрати в работните групи по изготвяне както на Правилата, така и на последвалите ги изменения, тъй като не бяха поканени да участват техни представители. В резултат на това в СИНС първоначално не бяха включени и военните престъпления, което след наша инициатива беше отстранено като пропуск. Определено считам, че е необходимо изготвянето на обективен измерител на натовареността на военните съдилища, като се отчита не само брой постъпили дела, но и действителната тежест на даден вид дело, свързана с конкретните особености в развитието на едно наказателно съдебно производство, с неговата фактическа и правна сложност, с всички фактори, влияещи върху тежестта на делото, като се съобразява и спецификата на дейността на военно-съдебните органи.

Въпреки изложените специфики, проблемът с ниската натовареност на военните съдилища през последните пет години винаги е бил на дневен ред и е ангажирал вниманието на ВСС. Определено съм на мнение, че по този начин нещата не бива да продължават, а трябва да се търсят начини за преодоляване на въпросния дисбаланс.

Тъй като досега подходът с промяна в законодателството се считаше за най-елегантен и безпроблемен за решаване на въпроса с натовареността, стъпки в тази насока вече бяха предприети и ще си позволя да ги коментирам, тъй като следва този път да бъде извървян докрай. В изпълнение на решение по Протокол № 3 от заседанието на Комисия „Съдебна карта, натовареност и съдебна статистика“ към Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет от 07.02.2018 г., Общото събрание на съдиите от Военно-апелативния съд, след съгласуване на отделните предложения и становища на военните съдилища, изготви единно мотивирано предложение за изменение и допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс, които бяха изпратени на Комисия „Съдебна карта, натовареност и съдебна статистика“ към Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет. В резултат на този подход би могла

да бъде разширена подсъдността на военните съдилища и така да се преодолее и да се реши проблема с тяхната натовареност. За съжаление обаче съдилищата нямат законодателна инициатива, което е в съответствие с принципите на правовата държава и съобразно разделението на властите. Бих препоръчал на ВСС да използва възможността за законодателна инициатива на двамата министри – на министъра на правосъдието, като председателстващ заседанията на пленума на Висшия съдебен съвет, и на министъра на отбраната, който по закон също има разписано отношение досежно структурата и състава на военните съдилища.

Предложенията за изменение и допълнение в Наказателно-процесуалния кодекс (НПК) са свързани с идеята подсъдността на военните съдилища да бъде разширена, като в обхвата ѝ бъдат включени делата за престъпления, извършени от граждански лица, когато обект на посегателство е личността на лице, служещо в органи от силите от системата на национална сигурност на Република България, при или по повод изпълнението на службата или функцията му; за престъпления с предмет имущество на Министерството на отбраната, Българската армия, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, Държавна агенция „Национална сигурност“, Държавна агенция „Разузнаване“ и Национална служба за охрана; престъпления против реда и управлението, когато деянието е насочено срещу дейността на тези органи; престъпления против правосъдието, когато са извършени във връзка с престъпления, делата по които са подсъдни на военните съдилища; престъпления по чл. 304 – 304в от НК и чл. 305 – 307 от НК, когато деянието е свързано със службата или функцията на лицата от тези органи; компютърни престъпления, когато предмет на престъплението са информационни системи или компютърни данни, свързани с дейността на Министерството на отбраната, Българската армия, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, Държавна агенция „Национална сигурност“, Държавна агенция „Разузнаване“ и Национална служба за охрана; престъпления против отбранителната способност на републиката, против информацията, представляваща държавна тайна и против чуждестранната класифицирана информация. В представените от нас идеи за законодателни изменения са предложени и конкретни изменения в Административно-процесуалния кодекс, според които на военния съд да са подсъдни и жалби на военнослужещи срещу заповеди за налагане на дисциплинарно наказание, с изключение на жалбите срещу заповедите на министъра на отбраната; в Закона за

административните нарушения и наказания, според които наказателното постановление и електронният фиш срещу лицата по чл. 396, ал. 1 НПК да подлежат на обжалване пред военния съд, както и в Указ № 904 от 28.12.1963г. за борба с дребното хулиганство, с което е предложено, когато деянието е извършено от военнослужещ – делото да се разглежда от военен съдия.

С едни законодателни промени би могъл да се реши и друг назрял проблем. Отпадането на наборната военна служба, уреждането на военната служба като професия, модернизацията и превъоръжаването на българската армия, членството на Република България в НАТО са фактори, които са в основата на едни нови обществени отношения, свързани с отбраната и сигурността на страната, военната подчиненост и носенето на военната служба, на които действащата наказателно-правна уредба относно престъпленията против подчинеността и военната чест, отклоненията от военна служба, престъпленията против караулната, постовата, патрулната, вътрешната и граничната служба не съответства в достатъчна степен. Ето защо и съставите на повечето от престъпленията по Глава тринадесета от Особената част на Наказателния кодекс (НК) следва да бъдат преосмислени и адаптирани към съвременните обществени отношения.

Ако тези предложения бъдат приети и реализирани, по този начин ще бъдат използвани пълноценно професионализма на готови и изградени съдебни структури, които във времето са доказали своята рутина и опит и възможности по разследването на доста тежки и сложни престъпления, каквито се извършваха от служителите на МВР. Разширяването на компетентността на военните съдилища ще доведе не само до увеличаване на тяхната натовареност и пълноценното оползотворяване на професионалния опит и капацитет на съдиите и съдебните служители от военните съдилища, но по този начин ще се постигне и съответно разтоварване на общите съдилища.

VI.7. Военно-окръжни съдилища в апелативния район

VI.7.1. Кадрова обезпеченост

I. Софийски военен съд

Магистрати

От 01.01.2019 г. до 27.06.2019 г. утвърдената щатна численост на магистратите в Софийския военен съд (СВС) е била 8 щатни бройки, от които: административен ръководител-председател, заместник на административния ръководител-заместник председател и 6 щатни бройки магистрати, от които, 1 щ. бройка „съдия“ – свободна.

От 27.06.2019 г. до 31.12.2019 г. утвърдената численост на магистратите е 7 щатни бройки, от които: 1 щатна бройка административен ръководител-председател; 1 щатна бройка заместник на административния ръководител-заместник председател и 5 магистрати, тъй като с решение на Пленума на ВСС по Протокол № 14/27.06.2019 г., т. 39.2, свободната щатна бройка на длъжност „съдия“ е съкратена, считано от вземане на решението.

Всички магистрати притежават необходимата квалификация и продължителен съдийски опит. От съдиите трима са с над 29 години магистратски стаж, трима са с над 22 години и един – с над 16 години. Шест съдии са с ранг „съдия във ВКС“ и един с ранг „съдия в Апелативен съд“.

С решение по Протокол № 10 от 19.03.2019 г. на Съдийската колегия на ВСС полк. Ванко Ангелов е поощрен с отличие „Служебна благодарност и грамота“ за образцово изпълнение на служебните задължения, проявен висок професионализъм и високи нравствени качества и във връзка с навършване на 60-годишна възраст.

Високата квалификация, дългогодишният процесуален опит и безупречните нравствени качества на съдиите, не само дават възможност в Софийския военен съд правилно да се решават дела с фактическа и правна сложност, но и издигат равнището на съда и го утвърждават като един много добре организиран и функциониращ орган на съдебна власт.

Съдебни служители

Съгласно утвърденото щатно разписание от 01.01.2019 г. числеността на съдебните служители е 15 щатни бройки, от които: 2 щ. бр. ръководни длъжности (съдебен администратор и главен счетоводител); 9 щ. бр. специализирана администрация (4 съдебни секретари, 3 съдебни деловодители, 2 призовкари) и 4 щ. бр. обща администрация (системен администратор, човешки ресурси, специалист стопанисване на съдебното имущество и чистач).

Числеността на служителите от общата и специализирана администрация на съда, в т.ч. съдебен администратор, е 68 % от щатната численост на съда.

Във връзка с нормалното функциониране на съда и изпълнение на ежедневната му оперативна дейност, съдебни служители са продължили да изпълняват допълнително възложените им функции и задължения на касиер, съдебен статистик, служител по сигурността на информацията и шофьор.

През периода щатното съотношение между магистрати и администрация е 1 към 2.12. Съотношението между реално осъществяващи дейността магистрати и служители от специализираната администрация е 1 към 1,13.

Видно от данните, съотношението на магистрати към съдебни служители, както и между магистрати и служители от специализираната администрация, е по-ниско от средното за страната. Всеки от съдебните служители освен функционалните си задължения, съобразно заеманата от него длъжност, е изпълнявал и други функции, вменени му със заповед на председателя, така че съдът да може да осъществява дейността си нормално. Съвместяването на функции и дейности в съда е използвано широко, което на практика е довело до невъзможност да се отграничат служителите на общата от тези от специализираната администрация. Възможността за оптимизиране и възлагане изпълнението на функциите на други служители е изчерпано.

С оглед осигуряване на нормални условия на труд на съдебните служители, подобряване на административната дейност и постигане на високо ниво на административно обслужване и експедитивност на правораздавателния процес, и в изпълнение на препоръка от проверка, извършена от Военно-апелативния съд за периода 01.10.2017-01.10.2018 г., за увеличаване щатната численост на съда, с Писмо изх. № 487/16.05.2019 г., административният ръководител на СВС е направил искане до комисия „Съдебна администрация“ към Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, за увеличаване щата на съда с 2 щатни бройки – за длъжностите „служител по сигурността на информацията“ и „съдебен секретар“.

С решение по Протокол № 12/04.07.2019 г., т. 3, комисия „Съдебна администрация“ е отхвърлила искането за увеличаване щатната численост на съда за двете щатни бройки, като мотиви за отхвърлянето са изложени само за длъжността „служител по сигурността на информацията“.

Със Заповед № 201/25.09.2019 г. административният ръководител на съда е възложил на съдебен служител на длъжност „съдебен секретар“ да изпълнява функциите и задълженията и на „съдебен деловодител-класифицирана информация“ при отсъствие на титуляра.

Съдиите и съдебните служители дават дежурства съобразно График за дежурствата, който се изготвя в средата на месеца за следващия. Графиците за дежурство се изготвят, съобразени с график за ползване на платен отпуск на съдиите и съдебните служители през годината, и се публикуват на вътрешната компютърна мрежа на съда.

Въпреки посочените трудности, в резултат на необходимата квалификация и продължителен стаж в съдебната система, съдебните служители изпълняват ефективно служебната си дейност, съобразно ПАС и утвърдените длъжностни характеристики.

Становище за промени в щата

От законодателната реформа от 2008 г. (ЗИДНПК, Обн. ДВ, бр. 109 от 2008 г.), когато е ограничена подсъдността на военните съдилища, до реформата от 2014 г. щатната численост на СВС е редуцирана с 10 %, като за магистратите редукцията е била 18 % и 7 % за съдебни служители.

С реформата във военното правораздаване, по решение на ВСС по Протокол № 6/06.02.2014 г., когато са закрити ВС-Плевен и ВС – Варна, считано от 01.04.2014 г. СВС е определен за правоприменик на ВС-Плевен и съдебният район е разширен. Към териториите на Софийска, Благоевградска, Кюстендилска, Пернишка административни области и област София-град /5 обл./, е присъединен съдебният район на ВС-Плевен, включващ териториите на Видинска, Монтанска, Врачанска, Плевенска, Ловешка, Габровска и Великотърновска административни области. При тази реформа, въпреки разширяването на местната подсъдност със 7 административни области, на територията на които има значителен брой подсъдни на военен съд лица, щатната численост на СВС е редуцирана с 36 %.

През периода 2018 г. – 2019 г. с решения на ВСС щатната численост на съда е оптимизирана с 10 %, като за магистрати оптимизирането е с 22 %.

Към края на отчетния период щатната численост на съдиите дава възможност съдебната дейност да се осъществява нормално, срочно и качествено.

През отчетния период съдиите са работили с четирима съдебни секретари и е постигнато нормално съотношение между броя на съдиите и съдебните секретари – един съдебен секретар е работил с двама съдии.

Въз основа на предприети административни и организационни мерки, включващи допълнително възлагане на функции и дейности, и непрестанен мониторинг върху дейността на съдебните служители, към настоящия момент е постигнато оптимално ниво на натоварването на съдебните служители, по начин, осигуряващ както ефективно, качествено и срочно осъществяване на дейностите, свързани с правораздаването, така и на допълнителните дейности на съда, свързани с общо администриране, осигуряване на защита на данните и информацията, системи за управление на риска, осъществяване на вътрешен контрол в публичния сектор, повишаване на общественото доверие в съда и пр.

II. Пловдивски военен съд

Магистрати

По щат Военен съд – Пловдив има председател и четирима военни съдии. Считано от 10.05.2019 г. съдия капитан Даниел Атанасов Луков е командирован във ВКС за срок от една година. Полковник Румен Георгиев Катрев считано от 23.12.2019 г. беше освободен на основание чл. 165, ал. 1, т. 2 ЗСВ от заеманата длъжност „съдия“ във Военен съд – Пловдив.

Всички съдии са с достатъчен юридически стаж в съдебната система, с над двадесет години, а трима от тях са със стаж над двадесет и пет години. Всички съдии са повишени в ранг „съдия във ВКС и ВАС“.

Съдебни служители

Съгласно утвърденото щатно разписание от 01.01.2019 г. числеността на служителите в съда е 11 човека.

1. Ръководните длъжности са две – административен секретар и главен счетоводител.

2. Служителите от специализираната администрация са четирима: служител по сигурността на информацията, той и съдебен деловодител; две длъжности съдебен секретар, той и съдебен деловодител и един съдебен архивар, той и съдебен секретар, той и съдебен деловодител.

3. Служителите от общата администрация са двама: системен администратор, той и съдебен статистик и управител сгради, той и касиер, той и завеждащ регистратура за класифицирана информация.

4. Техническите длъжности са три – шофьор, той и домакин; работник поддръжка сгради, той и призовкар, той и куриер, чистач.

За периода 31.07.2014 г. – 29.10.2015 г. щатът за съдебните служители на Военен съд – Пловдив беше намален общо с 6 щатни бройки, от които 4 заети и 2 свободни, т.е. намаление на щата с 35,25%.

През отчетния период съотношението между магистрати към администрация е било 1 към 1,66. Щатното съотношение между магистрати към специализирана администрация е било 1 към 0,8.

От тези данни е видно, че съотношението на магистрати към съдебни служители, както и съотношението на магистрати към служители на специализираната администрация е в пъти по-ниско от средното за страната. Всички съдебни служители, освен функционалните си задължения, произтичащи от заеманата длъжност са изпълнявали и други функции, вменени им със Заповед на председателя, за да бъде обезпечено нормалното функциониране на съда. Натоварването в работата на съдебните служители не би било пълно, ако не се отчете и факта, че всеки един от тях, освен преките и допълнително вменените му задължения, участва и в работата на многобройни комисии, които осъществяват предварителен, текущ или последващ контрол в различните сфери на дейност на съда. Възможността за оптимизиране и възлагане на допълнителни функции е изчерпана.

При осъществяването на своята дейност съдебните служители от Военен съд – Пловдив са се ръководили от принципите на законност, отговорност и са изпълнявали ефективно служебната си дейност, съобразно ПАС и утвърдените длъжностни характеристики. Преобладаващата част от работещите в съда съдебни служители са с дългогодишен стаж в съдебната система и притежават необходимия

опит и квалификация за длъжностите, които заемат. През 2019 г. няма постъпили сигнали или оплаквания на граждани за проявен бюрократизъм, дискриминация, слабости при изпълнение на служебните им задължения или корупционни практики.

Становище за промени в щата

С оглед осигуряване на нормалното функциониране на Военен съд – Пловдив и ефективното осъществяване на правораздавателната дейност (разглеждане и решаване по същество на постъпилите дела в съда, осигуряване на дежурен съдебен състав), равномерното разпределение на обема на работата, осигуряването на взаимозаменяемост на служителите от отделните звена (включително поради отсъствие в болнични, отпуск, командировка, обучение и др.), би следвало щатната численост на съдебната администрация да бъде увеличена с две длъжности за „съдебен секретар“ и две длъжности за „съдебен деловодител“.

По щат във Военен съд – Пловдив няма длъжности деловодител в регистратура, няма деловодители в съдебно деловодство, няма деловодител в регистратура за класифицирана информация. При сегашната щатна численост и структура на администрацията, съдът е много сериозно затруднен да осъществява основната си – правораздавателната функция, при излизане в отпуск на някой от съдебните секретари, ползване на отпуск по болест, командировка за разглеждане на дела на пункт, даване на дежурства.

Тази щатна необезпеченост, водеща до посоченото по-горе сериозно затруднение в работата на съда, е констатирана и посочена в Акта за резултатите от извършената комплексна планова проверка по Заповед № ПП-01-43/01.06.2016 г. на Главния инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет.

На основание Заповед № 245 от 2.10.2019 г. на Председателя на Военно-апелативен съд гр. София за времето от 23.11.2019 г. до 25.11.2019 г. беше извършена проверка във Военен съд – Пловдив на основание чл. 106, ал. 1, т. 7 от ЗСВ. Въз основа на констатациите е направен извод, че е създадена отлична организация на административната дейност във Военен съд – Пловдив. Организацията на работата в канцелариите на съда е в пълно съответствие с нормативните изисквания. Процесът на обслужване на гражданите е максимално оптимизиран, като е осигурена достъпност и прозрачност в действията на съда.

Резултатите от същата са обсъдени от Общото събрание на съдиите от Военно-апелативен съд София, като е дадена много добра оценка за организацията на дейността на съдиите от Пловдивския военен съд.

На основание решение от 31.01.2019 г. на Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства беше извършена проверка съгласно чл. 34е, ал. 1 и ал. 4 от Закона за специалните разузнавателни средства във Военен съд – Пловдив. Не бяха констатирани нарушения при прилагането на закона.

III. Военен съд - Сливен

Магистрати

Щатът на магистратите във Военен съд - Сливен за 2019 година се състои от: административен ръководител - председател и един съдия. Съгласно решение на Съдийската колегия на Висш съдебен съвет по протокол № 31/01.10.2019 г., т. 4 и Акт за изпълнение функциите на административен ръководител – председател на Военен съд – Сливен № 25/14.10.2019 г. на Председателя на Военно-апелативен съд, считано от 17.10.2019 г. полк. Георги Панев Георгиев е определен за изпълняващ функциите на административен ръководител – председател на Военен съд – Сливен до встъпване в длъжност на нов административен ръководител. Съдиите притежават най-високия ранг за съдия от окръжно ниво „съдия във ВКС и ВАС“, имат юридически стаж между 27 и 35 години и стаж като съдии между 24 и 27 години.

Съдебни служители

Съдебната администрация на съда през 2019 г. се състои от 9 съдебни служители и включва: ръководни длъжности - административен секретар и главен счетоводител; специализирана администрация - две съдебни секретари, съдебен деловодител и съдебен архивар; обща администрация - системен администратор и технически длъжности - домакин и шофьор. В края на 2018 г. съдебният архивар беше освободен от длъжност, поради пенсиониране и след проведен конкурс със Заповед № 52/22.03.2019 г. е назначен съдебен служител на същата длъжност, считано от 05.04.2019 г.

Становище за промени в щата

Щатът на магистратите във Военен съд - Сливен в началото на 2019г. се състои от: административен ръководител - председател и един съдия. Магистратите са с дългогодишен стаж, като имат юридически стаж между 27 и 35 години и стаж като съдии между 24 и 27 години и всички са повишени на място в ранг „Съдия във ВКС и ВАС“.

Натовареност по щат, съобразно броя на делата за разглеждане във Военен съд – Сливен през 2019 г. е 6.67 бр. и съобразно свършените дела е 6.38 бр.

Действителната натовареност, съобразно броя на делата за разглеждане във Военен съд – Сливен е 6.67 бр. и съобразно свършените дела е 6.38 бр.

Със заповеди на Административния ръководител – председател на Военен съд - Сливен са възложени допълнителни функции на съдебните служители, както следва: на административния секретар е възложено да изпълнява задълженията на служител по сигурността на информацията, служител по сигурността на АИС или мрежи и главен специалист – човешки ресурси. Административният секретар изпълнява и задълженията на съдебен администратор, съгласно разпоредбата на чл. 5, ал. 2 от Правилника за администрацията в съдилищата. Съдебният деловодител изпълнява задълженията на завеждащ регистратура за класифицирана информация, администратор по сигурността на АИС или мрежа и връзки с обществеността, а от 2019 г. изпълнява функциите на съдебен статистик, като продължава обучението ѝ в тази насока. Единият от съдебните секретари изпълнява функциите на заместник-завеждащ регистратура за класифицирана информация. Домакинът изпълнява функциите на чистач и касиер. Шофьорът изпълнява задълженията на призовкар и куриер. На съдебния архивар в длъжността е вменено да изпълнява при необходимост задълженията на съдебен деловодител и съдебен секретар. Съдебните служители през годината участваха и в различни комисии по осъществяване на годишни проверки в деловодство, архив, регистратура и др. Същите имат продължителен стаж в съдебната система и натрупан значителен практически опит. Съставът на съдебните служители е на минимума, необходим за нормалната дейност на съда.

През 2019 г. продължиха проблемите при администрирането на делата, осъществяването на административната и правораздавателната дейност във Военен съд – Сливен, поради ограничения брой магистрати в съда.

- При основания за отвод и на двамата магистрати, делото се изпраща във ВКС за определяне на подсъдност на друг военен съд.

- Когато единият от магистратите е в командировка, годишен полагаем отпуск (над 45 дни за годината), отпуск по болест или по други причини отсъства от седалището на съда, а другият магистрат е в командировка, съдът остава без дежурен магистрат и няма кой да осъществява административната дейност.

- При отсъствие на единия магистрат за по-продължителен период от работа и е постъпило дело за разглеждане, по което другият магистрат си е направил самоотвод или не може да гледа делото по същество по други причини, не може да се спази законоустановеният срок (напр. споразумение по чл. 382, ал. 2 от НПК) или делото не може да бъде разпределено и насрочено своевременно.

- Трудности при съставяне на комисии, в това число и за атестиране на съдебните служители, предвид ограничения брой съдебни служители и магистрати в съда.

- Предвид промените в ЗСВ, касаещи правомощията на Общото събрание на съда, във Военен съд - Сливен се срещат редица проблеми, свързани с дейността на общото събрание по чл. 85 от ЗСВ. На практика не може да има кворум за вземане на решения от Общото събрание.

- Съдиите от Военен съд – Сливен ежесечно дават дежурства по 15 дни, през седмица, а в определени случаи - при платен годишен отпуск или отпуск по болест, дежурството е за месец. В тези случаи дежурният съдия е прекомерно ограничен за продължителен период от време да ползва личното си време.

Следва да се посочи, че изброените проблеми водят до допълнително физическо и психическо натоварване, което не намира отражение при определяне натовареността на магистратите от съда. Налице е необходимост от назначаване на още един магистрат в съда.

VI. ОЧЕРТАВАНЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА И ПРОБЛЕМИТЕ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ НА СЪДА.

През целия период на изтеклия ми мандат съдът продължи да осъществява своите основни функции за постигане

стратегическите цели, залегнали в концепцията му за развитие, стратегическия план и във вътрешните правила и процедури. Правораздавателната му дейност се ръководеше от спазване принципите за върховенство на закона и от стремеж към осигуряване на справедлив и ефективен процес при условията на достъпно, предвидимо и качествено правосъдие. В следващото си изложение ще се опитам накратко да очертая постигнатото в досегашната ми работа като административен ръководител, с което ще направя опит и да дам оценка на състоянието на Военно-апелативния съд към настоящия момент, на база на което пък впоследствие ще се набележат целите за развитието на съда през следващите пет години, като се посочат и мерките за тяхното постигане:

1. С цел повишаване качеството на правораздаването всяка година от мандата ми съм провеждал национални съвещания на всички военни съдилища във военно-апелативния район, на които са били разглеждани и анализирани причините за отменяне и изменение на съдебните актове на първоинстанционните съдилища от Военно-апелативния съд и на актовете на Военно-апелативния съд от Върховния касационен съд. За да се избегне субективизъм и да се постигне максимална обективност при анализа на въпросните причини, всеки съд е определял докладчик, който е представял обобщен и подробен доклад-анализ за причините, довели до коригирането на отделните актове. Съдиите от Военно-апелативния съд винаги са подхождали с голяма отговорност към труда на колегите си от първата инстанция и с всички възможни законови способности са санирали пропуските, когато това е било възможно, съблюдавайки принципа за разглеждане на делата в разумен срок, в интерес на гражданите и правосъдието. Такъв маниер следва да бъде насърчаван, защото той е изцяло в унисон с обема от процесуални правомощия на въззивната инстанция, която е втора първа по фактите и правото, но същевременно не бива да се изоставят и пренебрегват и усилията за повишаване качеството на работа на първоинстанционните съдилища.

2. По време на изминалия ми управленски мандат полагах системни усилия за изпълнение на заложените мерки в дългосрочен план, изразяващи се в осигуряване на реална възможност съдиите да участват пряко в процеса на управление, чрез свикване на регулярни Общи събрания и ежеседмични работни срещи, като административният ръководител да е пръв сред равни. За целта редовно свиквах и се провеждаха Общи събрания на съдиите, на които поставях за разглеждане не само въпросите от компетентността на

събранието, но и такива от компетентност на административния ръководител, с цел обсъждането им и съобразяване с колективната воля при взимането на важните организационни и управленски решения. През годините като форма на ръководна дейност се утвърдиха решенията на Общото събрание на съдиите от Военно-апелативния съд. Този модел на съдийско самоуправление на първо място в изключителна степен подпомага дейността на административното ръководство на съда, но едно от най-важните му проявления е, че способства за съхраняване на добрия колегиален дух и прави всички съдии съпричастни към възникващите проблеми, гарантира по-прозрачно управление, поощрява самоуправлението като по-демократична и полезна форма от едноличното управление, особено за независима институция като съда и работещите в нея независими магистрати, както и подпомага административния ръководител да вземе консолидирани решения, които са от изключителна важност за организацията на работата в съда. В общи линии Общото събрание на съдиите вземаше важни решения, касаещи мерки за постигане на равномерно натоварване на съдиите, обсъждане и приемане на обобщени становища по различни въпроси, които касаят правораздавателната и административната дейност на военните съдилища, уеднаквяване на противоречива съдебна практиката, оптимизиране на организацията по даване на дежурства по време на празници и много други.

3. С оглед икономия на финансови средства за размножаване и разпространение на документи и своевременното уведомяване на съдиите и служителите по важни и неотложни въпроси, в локалната мрежа на съда създадох и функционира споделена папка с наименование „Военно-апелативен съд – Вътрешна информационна страница“, която съдържа две подпапки за съдии и съдебни служители със съответното ниво на достъпност и сигурност. В папките се съхраняват и предоставят за запознаване на личния състав на съда заповеди, издадени от административния ръководител, вътрешни правила, касаещи дейността на съдиите и съдебната администрация, както и други, относими към дейността на съдиите и служители документи в електронен формат „pdf“. С моя Заповед е указан срок за публикуване, запознаване и съхранение на съответните документи. Във въпросната папка се публикуват и всички решения по върнати от ВКС въззивни дела. По този начин всеки един от съдиите и съдебните служители е наясно не само с резултата от касационната проверка, но е запознат и със съдържанието на самия касационен съдебен акт. В резултат на това

при неформални срещи или по време на обявената ежеседмична служебна среща на съдиите, която се провежда всеки втори ден от седмицата, те имат възможността да обсъдят помежду си при нужда спорните причини за коригираните актове от касационната инстанция. В резултат на провежданите мерки се постигна и добро качество на разгледаните и решени от Военно-апелативния съд дела. Както беше отбелязано броят на отменените съдебни актове е относително нисък и има тенденция да намалява, тъй като през 2019 г. коригираните актове са само 5 броя. Наред с това чрез вътрешната информационна страница всички заповеди на председателя на съда за организация на работата, стратегическите и оперативни планове, вътрешни правила и политики на съда и друга информация своевременно се свеждат до знанието на всички съдии и съдебни служители.

4. В съда е утвърдена положителна практика за своевременност и срочност на разглеждане и приключване на делата, която следва да бъде продължена. Определенията по чл. 327 НПК се изготвят в срок, в зависимост от обема и сложността на делото. Наказателните дела от общ и частен характер се насрочват в двумесечен срок, а само в изключителни случаи, с разрешение на председателя на съда, в тримесечен срок от постъпването им. При отлагането на делата съдебните заседания по делата се насрочват в едномесечен срок от датата на последното заседание. При решаване на делата съдиите своевременно изготвят съдебните актове, като изключения все пак има, но те се единични и се допускат само при дела с фактическа и правна сложност и с голям обем доказателствени материали. По отношение на срочността на съдебната дейност се констатира, че през последните години се наблюдава положителна тенденция към подобряване срочността на разглеждането и решаването на делата в съда, тъй като през 2019 г. процентът на срочност е най-висок.

5. С цел подобряване срочността и качеството на работа с моя заповед е създадена практика първия работен ден на всяка седмица съдебните деловодители да изготвят и представят на председателя следните справки по съдии относно насрочването, движението и приключването на делата за предходния месец: 1. справка за ненасрочените дела с посочване на причините за това; 2. справка за въззивните наказателни дела, по които първото по делото заседание е насрочено извън двумесечния срок с данни има ли разрешение от председателя; 3. справка за делата с изтекъл срок от датата на обявяване на делото за решаване и непредадени в

канцеларията на съда с изготвен съдебен акт. 4. За отложените дела след всяко съдебно заседание съответния съдебен секретар изготвя доклад до председателя на съда за причините за отлагане на делото и за датата на следващото му насрочване. По този начин се извършва контрол относно основателността на отлагане на делата и за своевременното им насрочване.

6. В изпълнение на Решение на Висш съдебен съвет по т. 46.3.5. от Протокол № 20/23.05.2013 г. и в изпълнение на издадена в тази връзка моя Заповед непрекъснато се осъществява допълнителен контрол за срочното постановяване на съдебните актове. В началото на всяка календарна година с моя заповед в съда се създава постоянно действаща тричленна комисия, която на всяко 15-то и 30-то число от месеца извършва проверка на делата, обявени за решаване, за което се съставя съответен протокол. При констатиране на дела с неизготвени в законоустановените срокове съдебни актове по обявените за решаване дела и мотиви към постановените присъди в протокола се вписва номера на делото, кога е обявено за решаване и кой е съдията - докладчик, който е допуснал неизпълнението на това свое задължение. В протоколите се отразяват и делата, обявени за решаване, на които предстои да изтече законоустановения срок за изготвяне на съдебния акт, с цел съответният съдия да бъде преждевременно известен и предупреден. При наличие на такива дела, за които се констатира, че съдебният акт не е бил изготвен в законоустановения срок, се уведомява срещу подпис съдията-докладчик, като му се определя съответен срок за изготвянето му, след като бъде изслушан от председателя за причините, довели до забавата.

7. Съгласно моя Заповед в съда се извършва проверка и анализ на всички дела, производството по които е продължило повече от една година от образуването им, като се изясняват и причините за това, за което съответният съдия – докладчик изготвя рапорт. Такива дела в последните пет години са били единици и причината за това е била необходимостта от събирането на голям обем доказателства и то по дела с фактическа и правна сложност. Не са били констатирани засега причини от субективен характер. С оглед предприетите административни мерки относно причините за разглеждане на дела в съдебна фаза, които са продължили над една година, със Заповед № 179/20.06.2017 г. е възложено на съдиите-докладчици по ВНОХД № 026/2016 г. и ВНОХД № 54/2016 г., и двете по описа на Военно-апелативния съд, да изготвят справки за движението на посочените дела и причините за тяхното отлагане от образуването им до момента

на издаване на заповедта. Такива доклади са изготвени от съдия-докладчиците и от същите е видно, че и двете дела са с фактическа и правна сложност и са били отлагани поради уважени искания на страните за събиране на нови доказателства.

8. На Общо събрание на съдиите бе обсъдена и Единната методика по приложението на принципа на случайно разпределение на делата в съдилищата, приета с решение на ВСС, и съобразно изискванията на методиката се изготвиха Правила за случайно разпределение на делата и равномерната натовареност на съдиите във Военно-апелативния съд, които са утвърдени, прилагат се и са достъпни за обществото чрез сайта на съда. Категорично се спазва принципа за случайно разпределение на делата в съда, като в тази насока се извършват периодични ежемесечни проверки от специално определена с моя Заповед тричленна комисия. С цел осъществяване на своевременен и текущ контрол комисията за всяка своя проверка изготвя и представя протокол на Председателя.

9. Към 01.04.2016 г. беше въведена във Военно-апелативния съд разработената съгласно решение на ВСС по Протокол № 62/16.12.2015 г. Система за изчисляване на натовареността на съдиите, в която своевременно се въвеждат съответните коефициенти за натовареност и необходимите коригиращи такива по делата. Считаю, че приложението на тази система има своето особено значение за военните съдилища, които са специализирани органи на съдебната власт. Особеното качество на субекта на престъпленията, подсъдни на военните съдилища, предопределя и по-малкия брой дела за разглеждане, което като количествен показател винаги е оцветявало военното правораздаване в сравнение с общото такова. С въвеждането на коефициентите в СИНС се отразява по-детайлно същността на самото дело и действителната натовареност на военните съдилища. Няма обаче въведени показатели, които да отчитат конкретните особености в развитието на едно наказателно съдебно производство и в тази насока има още какво да се желае. Така например, коефициентът за тежест на производствата по чл. 282 НК не е идентичен с коефициента за тежест на едно производство по чл. 387 НК, а по същество тежестта на престъпленията по тези текстове е почти еднаква. Както вече бе посочено направихме и възражения, че в правилата на СИНС не бяха предвидени и включени военните престъпления, както и съответни коефициенти за тях, което беше възприето от ВСС и навреме коригирано.

10. Ръководството на съда през целия мандат работеше за подобряване и на техническата обезпеченост с оглед сканиране на всички документи по въззивното дело след образуване му с цел улеснение на страните и пестене на консумативи. С моя Заповед от началото на мандата създадох практика да се сканират всички документи на хартиен носител по въззивните дела, които се образуват във въззивната инстанция, с което на практика се създава електронно дело. Документите се съхраняват в PDF-формат в деловодната програма. Те са индексирани и подредени по съдържание, чрез което се постига пряко разглеждане на части от електронното дело. Това създава облекчение и удобство, когато се налага да се прегледа или търси документ от въззивно дело, което не се намира в съда, тъй като съдбата на въззивното дело по принцип следва хода на основното наказателно дело и когато то приключи с окончателен съдебен акт, се връща в първоинстанционния съд, където се архивира. В резултат на това във въззивната инстанция остава електронната папка на въззивното дело и не се налага да се изисква хартиеният носител при необходимост от сверки или проверка. Възложено е също така на служителите от служба „Съдебно деловодство“ да сканират и работната карта по делото и да я прилагат към електронното досие по конкретното дело в деловодната информационна система, тъй като същата придружава основното дело и като хартиен носител не остава на разположение в съда.

11. Въпреки че бе въведен централизиран софтуер на ВСС за разпределение на делата с цел подобряване на сигурността и гарантиране ненамесата при случайността на разпределението, за съжаление възникват проблеми, изразяващи се на моменти в неравномерно разпределяне на делата. Тъй като програмата е уеб базирана, този проблем е извън компетентността на председателя на съда. Проблемът идва от малкия брой дела, които системата не може да уравни справедливо в рамките на календарната година. За целта на Общо събрание на съдиите бе взето решение в Централизираната система за случайно разпределение на делата (ЦССРД) на Военно-апелативния съд да се извърши обособяване на делата в различни групи според тяхната специфика, като по този начин се цели изравняване натоварването на съдиите при разпределянето на отделните видове дела. Групирането е както следва:

- ВНОХД - въззивно наказателно от общ характер дело;
- ВНЧХД - въззивно наказателно от частен характер дело;
- ВНАХД - въззивно наказателно от административен характер дело;

- ВЧНД - въззивно частно наказателно дело – обособени в 4 подгрупи: • Първа подгрупа: ВЧНД по чл. 243 НПК; • Втора подгрупа: ВЧНД по чл. 64-65 от НПК; • Трета подгрупа: ВЧНД по чл. 248-251 от НПК; • Четвърта подгрупа: Всички останали ВЧНД.

Настъпилата промяна бе отразена и в Правилата за случайното разпределение на делата и равномерна натовареност на съдиите във Военно-апелативния съд. Въвеждане на подгрупи в групата на ВЧНД е с цел да се гарантира еднаква натовареност на съдиите не само по брой дела, но и по тяхната тежест. В тази посока има още какво да се направи, за да се търси по-добър баланс в разнообразието на материите, разглеждани от съдиите. На Общо събрание на съдиите на два пъти се преразгледа проблема и с неравномерната натовареност на определени съдии, като по решение на Общото събрание най-натовареният съдия беше временно изключен от системата с цел уеднаквяване и уравниване броя на делата.

12. По време на мандата си съобразно кадровите досиета на съдиите съставих списък за старшинството на магистратите, съобразно нормативните критерии на ЗСВ, който със заповед утвърдих. В съда като апелативна инстанция правораздават тричленни въззивни и касационни тричленни състави, тъй като този съд е касационна инстанция по отношение на административно-наказателните производства. Всеки тричленен съдийски състав следва задължително да е структуриран при стриктно спазване на принципа случайното разпределение и този на старшинството. Въвеждането на този ред не само изпълни изискването на закона, но и спомогна за подобряване на микроклимата сред съдиите и постигна усещане за справедливо и равнопоставено отношение към тях.

13. Актуализира се и структурата на съдебната администрация във Военно-апелативния съд по звена, численост и длъжности в нея в съответствие с разпоредбите на ЗСВ, ПАС и Класификатора на длъжностите в администрацията на органите на съдебната власт. За периода 2016-2017 г. по мое мотивирано искане СК на ВСС трансформира две щатни бройки за съдебни служители – длъжността „съдебен секретар“ е трансформирана в длъжност „служител по сигурността на информацията, той и съдебен секретар“, а длъжността „съдебен статистик“ е трансформирана в длъжността „системен администратор, той и статистик“. И двете длъжности имаха важно и стратегическо значение за съда, тъй като нито една съдебна структура не може да функционира нормално без системен администратор, а спецификата на военно правораздаване изискваше

да има в структурите му поне един служител по сигурността на информацията, тъй като във военните съдилища се разглеждат едни от делата с най-висок гриф за сигурност. Изготви се ново поименно разписание на длъжностите и се утвърдиха актуализирани индивидуални длъжностни характеристики на всеки служител. Бяха вменени допълнителни задачи на служителите с цел оптимизиране на работата и взаимозаменяемост на работния процес. Успоредно се усъвършенстваше и организацията за прехвърляне и комбиниране на задачите между съдебните служители при отсъствие на някой от тях, с цел продължаване на дейността и осигуряване на непрекъснатата работа с граждани и институции.

14. След като две години изпълнявах функциите на административен ръководител без да имам заместник-председател, с мотивирано предложение поисках от ВСС да бъде разкрита щатна бройка за заместник - председател на съда. Дълбокото ми убеждение бе, че тази фигура е необходима за подобряване администрирането в съда и най-вече в изпълнение на законовото изискване досежно практиката по издаване разрешения за използване на специални разузнавателни средства(СРС) при отсъствие на административния ръководител по причина, че редови съдия не може да бъде оторизиран за извършването на тази дейност. Срегнах пълно разбиране от кадровия орган и с решение на Пленума на ВСС от 27.07.2017 г. бе съкратена една щатна длъжност „съдия“ във Военно-апелативния съд и разкрита една щатна длъжност „заместник на административния ръководител – заместник-председател“ във Военно-апелативния съд. С решение на Висшия съдебен съвет по протокол № 43 от 24 октомври 2017 г. за „заместник на административния ръководител – заместник-председател“ на Военно-апелативния съд бе назначен полк. Генко Драгиев.

15. В изпълнение на законовите ми правомощия по чл. 106, ал. ,т. 7 ЗСВ ръководството на Военно-апелативния съд ежегодно осъществяваше регулярни проверки върху организацията на работата на съдиите във военните съдилища в страната. Това също е положителна практика, която намирам, че следва да бъде доразвита и да не се ограничава само в проверка за спазване на процесуалните срокове и деловодната дейност. В изпълнение на посоченото ми задължение всяка година през мандата възлагах на сформирани комисии от съдии да извършат проверки на организацията на дейността на съдиите от Военен съд - София, Военен съд – Пловдив и Военен съд - Сливен.

Проверката на организацията на дейността на съдиите от военните съдилища е обхващала следните задачи:

1. Каква е организацията на работата по образуването, насрочването и движението на делата. Спазват ли се сроковете, предвидени в Правилника за администрацията в съдилищата /ПАС/ и НПК. Какви са предприетите от административния ръководител на съответния военен съд мерки за подобряване и усъвършенстване организацията по администриране и насрочване на делата.

2. Каква е дейността на председателите на военните съдилища по осъществяване на контрол за спазване на сроковете за решаване на делата. Какви организационни и други мерки са предприети при констатации за просрочени дела.

3. Извършване на проверка за верността на статистическите данни по основните показатели за движението и решаването на делата, спазване на сроковете за разглеждане, отлагане и решаване на делата. Извършване на проверка на организацията на дейността по образуването на делата и отчитането им като приключени.

4. Извършване на проверка за спазването на чл. 9 от ЗСВ относно разпределението на делата на принципа на случайния подбор чрез електронно разпределение съобразно поредността на постъпването им, и конкретно:

- има ли налични правила за избор на съдия-докладчик измежду всички съдии от съда.

- изготвя ли се и прилага ли се към делото протокол за разпределението на хартиен носител, който да отразява данните за участвалите в разпределението съдии и тези, които са били изключени, с посочване на съответното основание за изключването.

- изработени ли са правила за промяна на параметрите на електронното разпределение на делата на случаен принцип по отношение на: добавяне или отстраняване на съдия към списъка на участващите в случайното разпределение при наличие на основание за това; спиране или възобновяване на участието в разпределението на съдия за определени периоди от време; промяна в натовареността на конкретен съдия спрямо средната натовареност за съответния военен съд, изразена в проценти от 0% до 100 %, за какъв период се отнася промяната и какво е основанието за това.

5. Извършване на проверка на организацията по публикуване на постановените съдебни актове на сайта на съответния военен съд. Установяване на причини за нередовното и

несвоевременно публикуване на постановените съдебни актове и взетите мерки за тяхното отстраняване.

6. Да се извърши преглед по изпълнение на препоръките, ако такива са дадени от комисиите, извършили предходните проверки на съответния военен съд.

Резултатите от извършените проверки винаги са били обсъждани на Общо събрание на съдиите при Военно-апелативния съд като е приемана и обща оценка на дейността на съответния съд.

16. Военно-апелативният съд осигурява на обществеността възможност да се запознава с наказателните производства, разглеждани от него и отделно се стреми да я информира обективно, достоверно и пълно за хода на делата, представляващи интерес. Установени са коректни взаимоотношения с представителите на средствата за масово осведомяване, но считам, че медийната политика на съда не е достатъчно активна и в тази насока има още какво да се желае, но и особенният характер на делата, представляващи обществен интерес, поради нивото си на сигурност не позволяват да бъдат публично коментирани.

17. Бяха приети и утвърдени от Общото събрание на съдиите и Правила за работата на Общото събрание на съда, което доведе до подобряване и регулиране на неговата дейност като колективен орган.

18. С оглед привеждане на работната карта на съда с приетия образец по Правилата за оценка на натовареността на съдиите (приети от ВСС с решение по протокол № 62/16.12.2015 г.) бе въведен нов образец на работна карта за наличие на основание за коригиране на първоначално определения коефициент за тежест в СИНС, считано от 01.01.2017 година. С моя изрична Заповед е препоръчано на съдия-докладчиците своевременно да се запознават и да проверяват определения от системата коефициент за тежест съответен ли е на групата и предмета на разпределеното им дело, като при констатирано несъответствие същите следва незабавно да информират разпределящия съдия или председателя на съда. Възложено е на служителите от служба „Съдебно деловодство“ да сканират работната карта и да я прилагат към електронното досие по конкретното дело в деловодната информационна система, тъй като хартиеният носител следва съдбата на наказателното дело и не остава негов екземпляр в съда.

19. С оглед делата, образувани във Военно-апелативния съд, разглеждани от командировани съдебни състави, правилното им администриране, разглеждане, решаване и съхранение, със моя Заповед № 288/06.10.2017 г. бяха утвърдени Вътрешни правила за работа по

наказателни дела, разпределени с ЦССРД на командирован съдия-докладчик по реда на чл. 107, ал. 2 от ЗСВ. С тях е уреден начинът на проучване, насрочване, произнасяне със съдебен акт по реда на чл. 327 НПК и разглеждането му в открито съдебно заседание от командированите съдебни състави. Също така е организирана работата на отделните служби в съдилищата по този вид дела, свързана с входящата/изходящата кореспонденция; съхранение на документите; движението на делата; вписването им в отделните деловодни книги; размяната на протоколи, съдебни актове и други документи по служебен път във връзка с тяхното администриране, проверка и/или подписване.

С моя заповед № 289/06.10.2017 г. във Вътрешните правила за командироване на съдия във Военно-апелативния съд беше организиран и регламентиран особенният начин за командироване на военните съдии по реда на чл. 107, ал. 2 ЗСВ и съобразно Наредбата за командировките в страната.

20. Поради проблеми с деловодната система и непригодността ѝ да подава данни към Единната информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП) бе сключено двустранно споразумение между Националната следствена служба и Военно-апелативния съд, по силата на което ежеседмично се подават данни, които чрез системата на Националната следствена служба от името на Военно-апелативния съд се въвеждат в ЕИСПП. За предадените данни и въведените такива в ЕИСПП се съставят двустранни протоколи и се води строга отчетност. За този проблем на деловодната система нееднократно е уведомяван ВСС. Беше предложено на кадровия орган да ни бъде предоставена за ползване друга по негово усмотрение деловодна програма или да ни бъдат отпуснати средства за закупуването на нова такава, но тъй като досегашната е изработена в изпълнение на европейски проект и поради тази причина не можеше да бъде заменена с друга, се наложи сключването на въпросното споразумение.

21. През времето на мандата ми утвърдих практика за назначени комисии по проверка дейността на службите в съда за отстраняване на констатирани пропуски в администрацията – обща и специализирана. Извършвани са периодично проверки и контрол на дейността в службите: „Регистратура“, „Съдебно деловодство“, Регистратура за „Класифицирана информация“ и „Съдебни секретари“, с цел да се установи водят ли се надлежно в съда книгите и регистрите, отразяват ли се редовно резултатите от съдебните заседания на хартиен и електронен носител и др. Всички книги и

регистри са приведени съобразно изискванията на ПАС, като вписванията са своевременни, пълни и коректни. Според направените констатации съдебните служители и деловодители отразяват редовно резултатите във всички книги и регистри. Определено може да се каже, че отчетността е приведена съобразно с нормативните изисквания. За да се предотврати допускането на пропуски и неточности при вписванията във видовете книги, е провеждано периодично обучение на съдебните служители в съда и по време на националните съвещания. По този начин самите съдебни служители, освен че извършват своите служебни задължения, са съпричастни и участват в организационно-административната дейност на съда. Това дава добри резултати и по отношение организацията и разглеждането на делата и по отношение на резултатите от съдебната дейност. Всичко гореизложено беше констатирано както от проверката на съдиите от ВКС, така и при плановата проверка от Инспектората при ВСС.

22. Непрекъснато се извършваше повишаване и усъвършенстване на квалификацията на съдиите и съдебните служители чрез участието им в обучения, провеждани от НИП, регионални обучения в апелативния район по време на националните съвещания и вътрешни обучения в съда. В съда е утвърдена и положителната практика за периодични указания на съдебните служители с оглед предотвратяване допускането на пропуски и неточности при вписванията във видовете книги, както и забавяния по приключването на делата и изпращането им на съответните съдилища.

23. Продължих и утвърдих положителната практика всеки вторник от всяка седмицата да се провежда работно съвещание, на което присъстват всички съдии. На същото се поставят за обсъждане възникнали през изминалата седмица проблеми, набелязват се мерки за тяхното решаване, а също така се поставят и задачи по текущата организационна дейност в съда за предстоящата седмица. Ако се налага на тези съвещания присъстват при необходимост съдебният администратор и главният счетоводител, когато се обсъждат въпроси, свързани с ресорната им дейност. На всяко тримесечие главният счетоводител прави отчет за изпълнението на бюджета, за състоянието на набирателната сметка на съда и за разходваните средства.

24. Създаде се традиция, по проект на Европейската мрежа за съдебно обучение в сътрудничество с НИП, Военно-апелативният съд да посреща магистрати от различни страни-членки на ЕС. За

периода на моя мандат се проведеха две срещи с испански магистрати и една среща с един военен съдия от Обединеното Кралство, които бяха съпроводени с беседи с ръководството на съда и съдии, с посещение на съдебни заседания и със запознаване с организацията, администрацията и специфичната правораздавателна дейност на военните съдилища, което популяризира тяхната дейност в международен мащаб.

25. Във Военно-апелативния съд е създадена много добра организация по образуването и движението на делата, като се спазват процесуалните срокове за тяхното своевременно насрочване. За съжаление през 2016 г. беше променена практиката първоинстанционните съдилища да насрочват делата, по които не се иска събиране на доказателства, като обявяваха предварително на страните в съдебно заседание датата, на която ще бъде насрочено делото. Закрити заседания по реда на чл. 327 НПК се провеждаха само по делата с направени искания за събиране на доказателства. Такава беше практиката, създадена от самото начало на съществуването на Военно-апелативния съд и тази практика способстваше за бързото насрочване и приключване на делата. В изпълнение на препоръките на проверяващите органи на ВКС при проверката през 2016 г. тази практика беше отстранена и се пристъпи към провеждане на заседания по чл. 327 НПК по всяко дело. Това обаче доведе до удължаване на срока за насрочване на делото след неговото образуване, тъй като е свързано с проучване на материалите, провеждане на закрито заседание по чл. 327 НПК, насрочване и призоваване на страните, които преди това се уведомяваха в съдебното заседание след приключване разглеждането на делото в първоинстанционния съд и не се налагаше отново изпращане на нови призовки, издирване на променени адреси и укриващи се страни. Предварително определената дата оказваше дисциплиниращо и организиращо съдиите-докладчици влияние, което водеше до тяхното срочно проучване и разглеждане и пестене на време. Това водеше и до пестене на финансови ресурси, тъй като страните се призоваваха още от съдебно заседание след приключване на делото в първоинстанционните съдилища и не се налагаше отново да бъдат призовавани от въззивната инстанция, а някои дори и издирвани. Считаю, че е редно да отбележа, че предишната процедура по насрочването на въззивните дела от първоинстанционните съдилища не противоречеше на закона и съответстваше на разпоредбата на чл. 328 НПК.

26. Срочно се извършват в съда и съответните вписвания в деловодните книги, обявяването на актовете, тяхното своевременно публикуване, уеднаквяването на натовареността на съдиите с ВЧН дела и бързото изпращане обратно в първата инстанция на делата, по които няма жалба и протест и които не подлежат на касационен контрол, незабавно след разглеждането им от въззивния съд. Всички книги и регистри, водени от служителите от съдебно деловодство, регистратура за „Класифицирана информация“, съдебни секретари и куриера са приведени съобразно изискванията на ПАС. В изпълнение на препоръка на проверяващи съдии от ВКС книгите се водят вече и на електронни носители. Постановените съдебни актове се публикуват незабавно на интернет страницата на Военно-апелативния съд, като се спазват всички изисквания на ЗЗКИ и ЗЗЛД.

27. Всяка година със заповед на административния ръководител във връзка с атестирането на съдебните служители се назначават постоянни комисии, които са констатирани, че съдебните служители са се справяли отлично със служебните си задължения. Работят в екип, взаимозаменяеми са в работата си, полагат усилия, стриктно и съвестно изпълняват индивидуалните си работни планове. Спазват регламентираното работно време и трудовата дисциплина. За петгодишния период на мандата ми не са постъпвали жалби или оплаквания по повод неизпълнение или лошо изпълнение на служебната дейност против нито един съдебен служител. С оглед изготвените индивидуални оценки комисията е поставила оценка 1 – „отличен“ на съдебните служители.

28. В изпълнение на „Комуникационната стратегия на ВСС“ и „Комуникационния план на Военно-апелативния съд“, в съда се организира „Ден на отворени врати“ с цел запознаване на обществото със специфичната работа на военното правораздаване. На проявилите интерес граждани, студенти и ученици, се показват работните помещения на съда - регистратурата, деловодството, съдийските кабинети и съдебната зала. В определени случаи предварително определени съдии и съдебни служители с ръководни функции им разясняват структурата на военното правораздаване и характера на обществените отношения, които то е натоварено да защитава. Камелия

29. С цел подобряване материално-техническата база на Апелативен съд - София и облекчаване съдебната дейност на магистратите, някои от които са принудени да работят и по четирима в едно помещение, Военно-апелативният съд в дух на колегиалност предостави два съдийски кабинета и едно деловодно помещение. В

резултат на това работата на съдиите и служителите беше затруднена, тъй като се наложи преместване на хора в други заети помещения, но това не се отрази на качеството и организацията на съдебната дейност.

30. С цел подобряване работата на съда с медиите, гражданите и различните организации, като популяризира дейността и повиши обществено доверие към съдилищата от съдебния район, след работно съвещание на председателите на съдилищата беше направено предложение за разкриване във Военно-апелативния съд на една щатна бройка за служител „Връзки с обществеността“, която да е за целия апелативен район и която да полага грижи и да осъществява и координира комуникационната стратегия както на Военно-апелативния съд, така и на трите първоинстанционни военни съдилища. За съжаление единствено на Военно-апелативния съд не беше отпусната такава длъжност с мотива за ниската му натовареност.

31. В изпълнение на поетите ангажиментите с моя Заповед създадох Регистър на отводите, който се попълва и води стриктно. Следи се основателността на отводите и самоотводите, като в един от случаите беше отправено и запитване до Наказателната колегия на ВКС, която излезе с принципно становище.

32. По време на мандата ми след инициирани от мен своевременни предложения до ВСС всички съдии бяха атестирани и са получили максимална оценка „много добър“.

33. През 2015 г. във Военно-апелативния съд се извърши одит от Дирекция „Вътрешен одит“ при ВСС. В Доклада за извършен одитен ангажимент за даване на увереност не бяха констатирани нарушения на финансовата дисциплина. ВСС прие резултатите от извършения одитен ангажимент и одобри изпълнението на препоръките от страна на съда.

34. Със заповед на председателя на съда във връзка със случващо се разминаване на датата на изготвяне на решението/мотивите и датата на тяхното обявяване в срочните книги на съда поради подписването им от останалите членове на състава, от които понякога има и командировани съдии от първоинстанционните съдилища, в срочната книга за открити заседания по наказателни дела във Военно-апелативния съд се отбелязва изрично и датата на изготвяне на решението/мотивите от съдията-докладчик, с което се се избягват случаи на антидатиране на съдебните актове.

35. През 2017 г. служителят по сигурността на информацията е преминал първоначално обучени в УЦ на ДКСИ – гр.

Банкя, а през 2019 г. „Съдебен деловодител-класифицирана информация“, изпълняваща функциите и задълженията на „Завеждащ РКИ“, е взел участие в текущо обучение на завеждащи и зам.-завеждащи РКИ от ОЕ в Република България, проведено в УЦ на ДКСИ – гр. Банкя. Това създаде още по-голяма надеждност и сигурност при изпълнение на задълженията от тези служители, свързани със защитата на класифицираната информация. В областта на защита на класифицираната информация във Военно-апелативния съд през 2017-2018 г. служителят по сигурността на информацията е организиран и провел Първоначално обучение за работа с класифицирана информация на новопостъпили двама съдии и трима съдебни служители. През 2018 г. и 2019 г. са изработени и утвърдени от административния ръководител кодифицирани, актуализирани и допълнени Вътрешни правила за работа с класифицирана информация.

През 2018 г. е проведено Национално съвещание на съдебните служители, на което служителят по сигурността на информацията, той и съдебен секретар, организира и проведе семинар с участие на служителя по сигурността на информацията от Военен съд – Пловдив и завеждащите РКИ от военните съдилища в гр. София и гр. Сливен и са обсъдени новите изменения на Закона за защита на класифицирана информация (ЗЗКИ) и Правилника за приложение на ЗЗКИ (ППЗЗКИ) и по приложението на чл. 36, ал. 3 от ППЗЗКИ, както и по въпроси, свързани с трудности и добри практики в работата по защита на класифицираната информация и уеднаквяване на практиките във всички военни съдилища, касаещи дейности в областта на класифицираната информация.

През 2019 г. бе проведено Национално съвещание на съдиите и съдебните служители от Военно-апелативния съд и военно-окръжните съдилища, на което служителят по сигурността на информацията, той и съдебен секретар при Военно-апелативния съд организира и проведе семинар на тема „Рискове и добри практики в работата с класифицирана информация“. В семинара взеха участие служители от всички военни съдилища, които са с надлежни разрешения за достъп до класифицирана информация. На същото съвещание служителят по сигурността на информацията от Военно-апелативния съд проведе и Работна среща-разговор със служителите по сигурността на информацията и служителите, работещи в Регистратурите за класифицирана информация (РКИ) от военно-окръжните съдилища, на която присъстващите са запознати с Проекта на ЗЗКИ и ППЗЗКИ, мотивите към проекта на Закон за

изменение и допълнение на Закона за защита на класифицираната информация, както и с частична предварителна оценка на въздействието на проекта на нормативен акт и със становище на Дирекция „Модернизация на администрацията“ към Администрацията на Министерски съвет от съгласуването на извършената оценка на въздействието. С участниците в проведената среща е обсъдено и предприемане на необходимите действия, свързани с адаптиране и актуализиране на вътрешните правила в областта на работата с класифицирана информация в съответните организационни единици, които би следвало да се предприемат след приемането и обнародването на проекто-закона.

През 2018 г. в Организационната единица се извърши планова проверка от ДАНС. В резултат на извършената проверка от страна на комисията на ДАНС е констатирано, че във Военно-апелативния съд са приложени в пълен обем мерките по отделните видове сигурност, осигуряващи ефективната защита на класифицираната информация.

36. В съда се извършва ежемесечен анализ и сравнение на извършените разходи с планираните такива с цел оптимизиране на финансовата дейност. През петгодишния ми мандат един единствен път се е налагало в края на годината бюджетната ни сметка да бъде коригирана с привеждането на неголяма сума допълнително в края на годината, което се наложи във връзка с извършени разходи по съдебната дейност, свързани с много на брой експертизи с повече от един експерт по дела със значим обществен интерес. Освен оптимизиране на финансовите разходи в съда бяха въведени лимити за разходване на бюджетни средства и се извършва ежемесечен анализ на разходите. С цел намаляване на разходите, доставките и услугите се извършват с възможност за периодично актуализиране на ценовите параметри, с оглед постигане на оптималност на съотношението цена/качество. С цел постигане на най-изгодна цена периодично се закупуват по-големи количества консумативи.

37. Съгласно моя Заповед организационно-разпоредителните и официалните документи на съда, протоколите и цялата официална кореспонденция бяха приведени в съответствие с Правилата за институционална идентичност на документите в съдилищата на Република България (приети с решение на СК на ВКС по Протокол № 21/25.10.2016 г.).

38. Във връзка с чл. 275, ал. 1 от КТ и Наредба № 7/15.08.2005 г. за минималните изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с

видеодисплей, всяка година от мандата ми е предоставена сума на правоимащите съдии и съдебни служители за закупуване на предпазни очила. Всяка година от мандата ми съгласно моя Заповед и съвместно със Службата по трудова медицина са организирани и проведени задължителни годишни профилактични медицински прегледи и изследвания на съдиите и служителите от съда.

39. През 2016 г. от Инспектората към Висш съдебен съвет беше извършена комплексна планова проверка по наказателни дела, в изпълнение на Заповед № ПП-01-66/20.09.2016 г. на Главния инспектор. Издаден е Акт за резултати от извършената проверка, като е отчетена **отлична организация** на дейността на Военно-апелативния съд.

Пресилено би било ако наред с добрите показатели и резултати не отчетем и очерталите се към момента проблеми в дейността на съда.

1. При разпределение на делата с избор на съдия-докладчик чрез ЦССРД е имало случаи системата да избира последователно един и същи съдия-докладчик, което буди недоумение у някои колеги и поражда съмнения за несъвършенство на системата. По този повод бе свикано Общо събрание на съдиите, на което се обсъдиха възможните причини за това и начин как да се избегнат подобни случаи. За справяне с проблема за неравномерното разпределение на делата свиках Общо събрание на съдиите и инициирах проверка, свързана с разпределението на делата посредством ЦССРД, като назначих тричленна комисия специално за случая. Общото събрание взе решение и това залегна и във Вътрешните правила, че в случай на повишена натовареност на съдия с дела, които са с висока правна сложност и изключително обемни като съдържание и внасяне на предложение от същия, с решение на Общото събрание този съдия да бъде изключван от ЦССРД само като съдия-докладчик за определен период от време.

2. Намаляващият състав на съдиите във Военно-апелативния съд създава затруднения при сформирването на съставите, което често налага напоследък командироване на съдии от военно-окръжните съдилища за разглеждането на определени дела. В тази насока считам, че удачно би било, когато се налага едно дело да бъде повторно разгледано от Военно-апелативния съд, съдията-докладчик да се определи от състава на останалите съдии, които до този момент не са взели участие в разглеждането му, а за окомплектоването на съдебния състав да се командирова съдии от първоинстанционните съдилища. По този начин винаги съдията-

докладчик по делото ще бъде от Военно-апелативния съд и няма да се налага допълнително натоварване на съдиите от първоинстанционните съдилища да проучват, насрочват и разглеждат въззивни наказателни производства като докладчици. Така ще бъдат преодолени както проблемите, свързани с проучването на обемни и сложни дела, така и проблемите, свързани с призоваването на страните по тези дела. Това ще доведе и до икономии на финансови средства. За да има тази мярка необходимата предвидимост и обективност, същата следва да бъде обсъдена на Общо събрание на съдиите и съответно промяната отразена във Вътрешните правила за случайно разпределение на делата и равномерна натовареност на съдиите.

3. Друг проблем е липсата на финансиране и използване на компютърна техника, чиято възраст надвишава 4 – 5 години и интегрирането в новите ЕИС и ЕПЕП ще бъде затруднено. В тази насока е препоръчително да се премине на едно централизирано снабдяване с компютърни конфигурации на всички органи на съдебната власт. Така ще се постигне унифициране на използваната техника и програмно осигуряване и най-вече със сигурност доста по-нисък разход на средства, предвид броя на закупуваното оборудване. Считам за препоръчително компютърните конфигурации във Военно-апелативния съд и в останалите военни съдилища да се обновяват през разумни периоди от време, за да няма проблеми при функционирането им, особено пък сега с интегрирането в новите ЕИС и ЕПЕП.

4. Ръководството на съда се стреми да осигурява необходимото софтуерно обслужване на основната дейност на съда при воденето на делата и комуникацията с различни централизирани системи на ниво съдебна система и междуведомствени и национални такива. Използваните за целта програмни продукти трябва да имат осигурена поддръжка и възможност за доработки, свързани както със спецификата на съда, така и с бързо променящата се нормативна база в областта, свързана с Електронното правосъдие - главно ЗСВ и съпътстващите го наредби. Дейността силно се затруднява в последните години, след като производителите на някои от основните, използвани в съдилищата, деловодни системи отказаха да развият и поддържат своите продукти, какъвто е и случаят с деловодната програма на съда – „Lotos Note“. С преминаване към използване на деловодна програма „Lotos Note“, която е въведена през 2009 г. в съда по проект с участие на съда в Оперативна програма „Административен капацитет“ и прекратяването на работата с

деловодната програма САС, настъпи съществено затруднение в деловодната и секретарска дейност на служителите от Военно-апелативния съд. Програмата „Lotos Note“ се явява много бавна, с ограничени възможности и непълноти и най-вече липса на екип за поддръжка от производителя, който да отстранява възникнали проблеми. Отчитайки недостатъците и проблемите, които създава работата с програмата „Lotos Note“, през 2017 г. направих искане до ВСС за приемане на стъпки за преминаване на съда към друга деловодна програма, но с оглед обстоятелството, че настоящата деловодна програма бе изготвена по проект с участие на съда в Оперативна програма „Административен капацитет“ и същата е изработена и създадена с европейски средства, не може на този етап да бъде заменена с друга.

5. Военно-апелативният съд трябва да осигурява всички дейности и да изпълнява всички законови задължения, произтичащи от редица нормативни актове и разпоредби, свързани с Електронното правосъдие и интеграция с различни информационни системи. Въпреки привличането на работа на квалифициран специалист, който много добре се справя със служебните си задължения, то той все още среща трудности при осигуряването на безпроблемна работа на всички дейности, свързани с действащата ИТ инфраструктура, особено на тази, която е свързана с разработката на софтуерни решения за интеграция с други информационни системи.

Въпреки неудачите, постигнатото високо ниво на работа на съдебната администрация и на административното обслужване следва да бъде запазено, като се набележат мерки за надграждане на постигнатото и осигуряване на способност за приемане и адекватна реакция към динамичните промени и все по завишените стандарти на предоставяне на публичните услуги.

VII. НАБЕЛЯЗВАНЕ НА ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ВОЕННО-АПЕЛАТИВНИЯ СЪД И АПЕЛАТИВНИЯ РАЙОН И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ

Постигнатите до момента по мое мнение много добри резултати в административната и съдебната дейност, признати в констатациите на извършените проверки, и най-вече тази на Инспектората при ВСС, следва да бъдат основата, на която да се набележат целите за развитието на Военно-апелативния съд през следващите пет години, като се посочат и мерките за тяхното

постигане. Считаю, че до момента добрите практики в управлението на съда бяха надградени и насочени към усъвършенстване на военното правораздаване, повишаване на общественото доверие в него и подобряване условията на труд както на магистратите, така и на съдебните служители. В основата на процеса по определяне на целите за развитието на Военно-апелативния съд следва да залегне постигането на европейските стандарти в правораздаването, основаващи се на принципите за върховенство на закона, защита на човешките права и свободи и равен достъп до правосъдие. В дейността си като ръководител не бих могъл да не се отнасям с необходимата доза уважение и респект към възможностите, уменията и интелекта и постигнатите досега резултати от военните съдии и стъпвайки и съблюдавайки техния богат професионален опит и потенциал бих продължил, задълбочил и усъвършенствал плановото и прогностично начало в работата ни. Естествено, че през годините са допускани слабости или пропуски, поради което бих анализирал същите и бих потърсил индивидуален подход с колегите, които продължават да ги допускат, с оглед оказване на необходимото позитивно влияние при стриктно спазване на изискванията и процедурите, предвидени в ЗСВ.

Основните насоки в дейността на административния ръководител в стремежа за постигане на определената основна цел и мерките за тяхното постигане, ако заслужа вашето доверие, са следните:

VII.1. Оптимизиране управлението на съдебната дейност. Постигане на по-висока ефективност, прозрачност и бързина на правораздавателния процес.

1. Засилване ролята на Общото събрание на съдиите, което считам за демократична и полезна форма за управлението на съда и което е в унисон със измененията в ЗСВ, с които бяха разширени неговите правомощията. Ролята на Общото събрание на съдиите е съществен фактор за постигане на необходимата ефективност и качество и на правораздавателния процес. Освен за утвърждаването му като независим и авторитетен орган, тази форма на управление способства и за подпомагане на ръководството за взимане на консолидирани решения. Дълбокото ми убеждение е, че доброто управление е споделеното управление, което следва да включва в

процеса на формулирането и изпълнението на политиките на съда ангажираността и на магистратите, като заинтересовани от процесите. С цел споделяне и ангажиране на магистратите с управлението на съда ще продължа на вниманието на Общото събрание да предлагам да се обсъждат и въпроси, включени в компетентността на административния ръководител по чл.106 и чл.107 от ЗСВ и имащи важно и съществено значение за управлението на съда. Това разбира се няма да освобождава председателя на съда да взима решения по негова преценка, както няма да го освобождава от отговорността да създава необходимата организация в работа на съда и да разпределя функциите на отделните магистрати и съдебни служители, На вниманието на Общото събрание ще бъдат предоставени и постъпили искания за изготвяне на становища по предстоящи за разглеждане тълкувателни дела, като бъде обсъждана от съдиите поставената в исканията проблематика, с въвеждане на ротационен принцип за определяне на докладчик между съдиите за изготвянето на проектостановища. Отчитам утвърдената в тази насока практика за един положителен управленски механизъм, който следва да бъде запазен. Така се осигурява благоприятна среда за провеждане на политиките, взаимна отговорност и доверие с цел да се постигне откритост и ефективност на управлението.

2. Постановяването на съдебните актове при уеднаквена съдебната практика, като един от основните проблеми в правораздаването, ще способства и за предвидимост, обективност и ефективност на военно-правораздавателната дейност. В тази връзка смятам да утвърдя провеждането на периодични Общи събрания на съдиите по въпроси, свързани с уеднаквяване на практиката по касационните и въззивните дела, като се обсъждат спорните и противоречиви въпроси. Това ще способства и постигането на общо становище. Въпреки че тези актове се публикуват на ВИС на съда с цел запознаването им от всички магистрати и съдебни служители, считам за удачно, че с оглед постигане на още по-добро качество на съдебната дейност, на тези срещи да продължи практиката на обсъждане и анализиране на конкретните причини за отменените и изменени съдебните актове от ВКС и обсъждане на потвърдени актове, съдържащи произнасяне по важни материално-правни и процесуално-правни въпроси. Задълбоченото разискване на обстоятелствата, довели до коригиране на съдебните актове от ВКС, ще доведе и спомогне за подобряване качеството на съдебната дейност на отделните съдии и за уеднаквяване на практиката по определени видове дела. По същия начин следва да се процедира и по отношение

на въззивните съдебни актове, дали основание за констатиране на противоречива практика спрямо актовете на първоинстанционните съдилища. В тази връзка веднъж годишно ще продължа да провеждам и национални съвещания в рамките на апелативния район с тематичен план за съвместни обучения и работни срещи през годината на съдиите от Военно-апелативния съд със съдиите от военните съдилища, на които да се изнасят доклади по конкретни, установени като общи, проблемни въпроси на правораздаването. Чрез подобряване на неговата предвидимост, намираща израз сходните дела да се решават при еднакво тълкуване и прилагане на закона, ще се издига и неговият авторитет.

3. Продължаване и усъвършенстване на контрола върху образуването и движението на делата, изразяващ се в мониторинг върху образуваните, но ненасрочени дела, и обявените за решаване такива, но с неизготвени в законоустановения срок съдебни актове. За тази цел следва да продължи изработването на ежеседмични справки, ако се констатира наличието на образувани, насрочени и нерешени в законоустановените срокове дела. С цел подобряване качеството на съдебната дейност при констатирани негативни резултати смятам същите да бъдат внасяни за обсъждане на Общо събрание на съдиите, за да бъдат предприемани конкретни мерки за срочно приключване на делата и изготвяне на съдебните актове, обръщане на внимание на съдиите, допуснали нарушението, вземане на мерки за преодоляване на проблемите, а когато се налага и оказване на помощ. За подобряване и усъвършенстване характера на тази контролна дейност е необходимо и въвеждане на времеви модули в деловодната програма и по специално във ВИС, които през определен период от време да напомнят на съдията-докладчик, че предстои изтичане на законоустановения срок за изготвяне на съдебния акт и че дадени съдебни актове не са изготвени в необходимите срокове. Очакван резултат от тази мярка е да се сведат до минимум забавените производства и да се запази добрата срочност на военното правораздаване, в частност на Военно-апелативния съд.

4. Следва да продължи практиката за регистриране на отводите, като същевременно се прави и анализ с оглед преценка на тяхната основателност. При констатирани необходимости следва да се предприемат и адекватни управленски решения срещу неоснователни отводи на съдии. Това ще доведе до намаляване случаите на неоснователни отводи. Тази дейност следва да се извършва с цел контрол и по отношение на първоинстанционните съдилища. В съда е създаден Регистър на отводите и до настоящия

момент е регистриран един случай на неоснователен отвод, по което се произнесе и НК на ВКС.

5. Във връзка с преодоляване проблема със спирането на наказателни дела поради отсъствие на подсъдимите извън пределите на страната, следва освен международните поръчки чрез Министерство на правосъдието, които във времето доказаха, че не са най-бързото средство, да се използват и други форми и законоустановени способности за тяхното осигуряване, като например възможностите на Евроджъст, Европол, Националната шенгенска информационна система и Европейската заповед за арест. Това ще доведе до подобряване срочността на разглеждане и решаване на тези дела.

6. Намаляващият състав на съдиите и ограничаването му до два съдебни състава, в които участват и административният ръководител и неговият заместник, създават затруднения при сформирването на съставите. В тази насока считам, че удачно би било, когато се налага едно дело да бъде повторно разгледано от Военно-апелативния съд, съдията-докладчик да се определи от състава на останалите съдии, които до този момент не са взели участие в разглеждането му, а за окомплектоването на съдебния състав да се командироваат съдии от първоинстанционните съдилища. По този начин винаги съдията-докладчик по делото ще бъде от Военно-апелативния съд и няма да се налага допълнително натоварване на съдиите от първоинстанционните съдилища да проучват, насрочват и разглеждат въззивни наказателни производства като докладчици. Така ще бъдат преодолените както проблемите, свързани с проучването на обемни и сложни дела, така и проблемите, свързани с призоваването на страните по тези дела. За да има тази мярка необходимата предвидимост и обективност, този въпрос може да бъде обсъден и решен на Общо събрание на съдиите и съответно промяната отразена във Вътрешните правила за случайно разпределение на делата и равномерната натовареност на съдиите.

7. Следва да продължи практиката ежегодно административният ръководител на Военно-апелативния съд да присъства на Общите събрания на съдиите при първоинстанционните съдилища при приемането на годишните доклади, което спомага за непосредствено запознаване с организацията на работа им и със стоящите на дневен ред проблеми. Утвърдената практика ежегодно да се извършва проверка на организацията на дейността на съдиите от първоинстанционните военни съдилища от съдебния район не следва да се прекъсва, като намирам за ползотворно и полезно

резултатите от проверките да бъдат обсъждани и приемани на Общо събрание на съдиите при Военно-апелативния съд. По този начин и всички съдии ще бъдат запознати с организацията на работа на първоинстанционните си колеги и с проблемите, които се констатират при тях.

VII.2.Подобряване на административната дейност и организацията на съдебната администрация

За пълноценното прилагане на европейските стандарти в правораздаването е необходима компетентна, мотивирана и добре организирана съдебна администрация. Важна роля за постигането на тази цел виждам във внимателния и взискателен подбор на съдебните служители при условията на конкурсното начало и въвеждането на високи изисквания за тяхната професионална компетентност. За оптимизиране дейността на съда следва непрекъснато да се поддържа и повишава нивото на компетентност на състава във Военно-апелативния съд, като се прави анализ и оценка на нуждите от обучение сред целия състав на съда, изготвят се обучителни планове и програми и се структурират по приоритети. За постигането на тази цел са необходими следните мерки:

1. За поддържането на професионално подготвена и компетентна администрация е необходимо да се извършва добър кадрови подбор и да се осъществява своевременно обучение на съдебните служители. За целта е необходимо всяка година да се извършва анализ на необходимостта от обучение на отделните служители, за да бъдат те адаптивни и в съответствие с динамиката в законодателството. Така ще се постигне ритмичност и последователност в образователния процес и няма да има обучение на едни съдебни служители за сметка на други. За подобряване нивото на административното обслужване е особено важно съдебните служители да бъдат мотивирани да подобряват непрекъснато своята компетентност и капацитет чрез различни форми на обучение. За създаване на компетентна и мотивирана съдебна администрация следва да се засили конкурсното начало при подбора и назначаването на съдебните служители. При преназначаване на съдебен служител на свободна щатна бройка в съда от друг орган на съдебната власт следва предварително да се изготвят и прилагат утвърдени критерии и показатели за съответната длъжност. В съда е утвърдена и следва да

продължи положителната практика за периодично обучение на съдебните служители в НИП, чрез самаподготовка и обучения в апелативния район по време на съвместните национални съвещания на съдилищата, които ще се провеждат ежегодно.

2. За подобряване административното обслужване на гражданите и постигане на експедитивност и ефективност на правораздавателния процес следва да се насърчи използването на информационните технологии. За целта е необходимо да бъдат стимулирани електронното извършване на справки по делата, изпращане на съобщения и призовки, размяна на кореспонденция, получаване на незаверени преписи от протоколите и съдебните актове по електронен път. Тези механизми ще улеснят и ускорят не само правораздаването, но ще облекчат работата на съдебните служители и не на последно място ще доведат до спестяване на финансов ресурс.

3. За да има баланс от една страна и справедливо и оптимално разпределение на задачите от друга е необходимо да се осъществява ежемесечно наблюдение върху натовареността на служителите от общата и специализирана администрация. Това би довело до затвърждаване усещането за справедливо отношение към съдебните служители, към техните задължения и отговорности, към техните права и правомощия и би осигурило качествено и своевременно изпълнение на възложените им дейности.

4. Необходимо е да се разработят и механизми за личната мотивация както на съдиите, така и на съдебните служители, тъй като последната играе важна роля за постигането на компетентно, качествено и своевременно правораздаване и администриране. За целта следва да бъдат използвани всички методи за поощряване на съдиите и съдебните служители при добросъвестно и всеотдайно отношение към процесите в съда, при безупречно и професионално изпълнение на задачите и при проява на инициативност. При формално и безотговорно изпълнение на задълженията, следва обаче да бъдат използвани съответните механизми за търсене на адекватна отговорност.

5. Усъвършенстването на административните процедури и повишаване нивото на работа с необходимите документи следва да бъде постигнато чрез анализ на професионалната дейност на съда, като се гарантира спазването на всички изисквания за работа с документите съобразно Правилника за администрацията в съдилищата и другите нормативни актове. Важно значение има прилагането на една унифицирана система за обработването,

подреждането и движението на делата в съдебните деловодства. Пак от съществено значение е и изграждането на надеждна система за водене на съдебните протоколи, осигуряваща точност, навременност и коректност при отразяване на случилото се в съдебното заседание, както и своевременното предоставяне на протоколите на разположение на страните по делата. Във връзка с обявяването на съдебните актове е необходимо коректно и бързо да се извършват всички действия, свързани с тяхното описване в съответните книги и връчване на страните. Това може да бъде оптимизирано чрез ефективен мониторинг и контрол по движението на документооборота.

6. Добри резултати могат да бъдат постигнати и чрез използване на статистическите отчети като база за управленски решения, за ефективно разпределение на ресурсите и ограничаване забавянето на делата, както и за изготвяне и планиране на бюджета.

VII.3. Отстояване на независимостта на съдиите и повишаване нивото на тяхната кометентност и мотивация.

1. Кадровата политика, даваща ясно предимство на кариерното израстване, неминуемо има своя принос и играе важна роля в целия процес на управление на съдебната система. Управлението на кадрите винаги е имало за цел подобряване на кадровия подбор и осигуряване на кадрова стабилност. В тази насока следва административният ръководител да предприеме действия по изготвяне и приемане от Общо събрание на съдиите на Единен стандарт за тяхното атестиране с набелязване и прецизиране на количествените и качествените критерии за оценка на тяхната работа, като се съобразява спецификата и естеството на особеностите на военно-правораздавателната дейност. Атестирането на принципа на пълна уравниловка води до демотивиране на магистратите и до липса на активност от тяхна страна. Уравниловката убива инициативността и това може да бъде отстранено с механизмите на провеждането на по-прецизно атестиране. В тази насока следва да се следи атестирането да не се осъществява формално от помощните атестационни комисии, а да се прави обективен и задълбочен анализ и преценка на работата и качествата на атестирания магистрат. За

гарантиране и подобряване качеството на кадровия подбор е необходимо да се повишава професионализма в дейността на атестационни комисии, което може да става чрез съответните обучения в НИП, срещи с членове на ВСС от съответната комисия, обмяна на опит и работни срещи. Приоритет за съда следва да бъде и правилното определяне на критериите за оценка на натовареността на магистратите и съдебните служители за постигане на равномерна натовареност. За целта е необходимо броят на висящи дела, разпределени на всеки отделен магистрат да бъде под ежемесечно наблюдение. В случай на повишен брой висящи дела и натовареност над средната за конкретен съдия, следва да се направи анализ на причините и да се предприемат действия за отпадането им. За постигане на добри резултати от значение е и усъвършенстване на определените показатели в разработения софтуерен продукт за разпределяне на делата на случаен принцип, както и изготвяне на критерии за разпределянето на делата на принципа на случайния избор с оглед постигане на равномерна натовареност на магистратите. За равномерно разпределение на отделните съдебни служители, които работят с отделните съдии, следва да бъде приложен екипен принцип между магистрати и съдебни служители, както и да бъдат възлагани допълнителни функции на съдебните служители с оглед уравниване на тяхната натовареност.

2. За повишаване личната мотивация на отделните съдии при отчитане на добри резултата в тяхната дейност същите следва да бъдат и поощрявани чрез награди, грамоти или други начини. При констатиране на сериозни нарушения и забави при разглеждането на делата и постановяването на съдебните актове следва да се прилагат и съответните дисциплинарни мерки.

3. С цел подобряване и подпомагане дейността на съдиите при постановяване на по-качествени и мотивирани съдебни актове, следва да се създаде регистър на решения на ЕСПЧ по дела срещу България, в които са констатирани груби нарушения на ЕКЗПЧОС. За осъществяване на тази цел следва да се определи съдия, който периодично да извършва преглед на европейската съдебна практика и да въвежда в регистъра решенията с принципно значение. Следва същите да бъдат обсъждани и анализирани и на Общо събрание на съдиите, което ще доведе до недопускане на подобни нарушения и което ще са отрази благоприятно върху качеството на съдебната дейност.

4. Следва да се търсят възможности за включване на ръководството на Военно-апелативния съд и на магистратите от съда

в комисии и съвети, сформирани за изготвяне на законопроекти в областта на наказателното право и процес, с изразяване на активна позиция по всички теми, особено свързани със спецификата на военното наказателно правосъдие.

5. С оглед на съществуващата към момента намалена натовареност следва да се полагат непрекъснати грижи за повишаване и поддържане на професионалната квалификация на съдиите чрез участия в обучения, курсове, семинари, работни срещи и други. Следва все по-активно да се поощрява и да се популяризира участието в дистанционна форма на обучение с оглед на ограничените финансови средства и пестене на служебно време. За да се постигне оптимален ефект от участието на магистрати в съответната форма на обучение, следва да бъде въведена практика след завръщането им да изготвят подробен доклад, с който да бъдат запознати останалите магистрати или служители, а най-важните материали ще бъдат публикувани на вътрешната електронна страница на съда.

6. Ако ми бъде гласувано доверие и бъда избран за административен ръководител, ще полагам и необходимите усилия и ще се стремя да отстоявам и защитавам авторитета и доброто име на военното правораздаване, както и достойнството и независимостта на военните съдии и съдебни служители при неоснователни нападки или обвинения. В този аспект намирам за изключително важно да се пази независимостта на съда и при всеки случай на заплахата или посегателство да се реагира адекватно – своевременно, категорично и недвусмислено. Съответно при констатирани нарушения или съществени пропуски ще упражнявам разписаните ми в закона дисциплинарни правомощия.

VII.4. Повишаване на общественото доверие в съда.

Мерките, които трябва да се предприемат за постигането на тази цел, следва да бъдат съобразени с Плана за действие по изпълнение на комуникационната стратегия за 2020 г., утвърден от Председателя на съда, и разработен в съответствие с Плана за действие за изпълнение на Комуникационната стратегия на съдебната власт 2014-2020 г. на ВСС.

1. За постигането на тази цел набелязана мярка е засилване ефекта от дните на отворените врати, като се търсят и разнообразяват формите на съвместни инициативи с различни по

степен учебни заведения. Действия по изпълнението на тази цел могат да бъдат симулирани процеси с участието на ученици и студенти по право в дните на отворените врати. Участниците могат да бъдат съдии, прокурори, страни и вещи лица, като делата се подбират по теми, които вълнуват по-младите хора.

2. Важно задължение на председателя на съда е да работи да не се прекъсва и естествената връзка между съда и държавните институции, с които естеството на работа налага взаимодействие, а така също и с други представители на държавата и обществото. Ето защо ръководството на Военно-апелативния съд следва да има активност, насочена навън, с идеята да се идентифицират различни насоки за възможното взаимодействие с външни за военните съдилища субекти като военна полиция, прокуратура, МО, държавни и общински институции. Следва да се активизира и диалога с неправителствения сектор, адвокатура и други. Недопустимо е консерватизмът, формалността и предпазливостта да се използват като оправдание военните съдилища да не развиват и да не поддържат ефективни работни отношения с институции и неправителствените организации, което неминуемо ще доведе до оптимизация на работата, до преодоляване на неправилни и неефективни практики и до повишаване общественото доверие в тях и други.

3. С оглед повишаване на общественото доверие в съда и формиране на обективна и пълна представа за дейността му като елемент от структурата на военно-правораздавателните органи, в синхрон с водещите принципи на откритост и прозрачност, следва да бъдат реализирано по-ефективно взаимодействие и с представителите на средствата за масова информация. Поднасяйки коректна и изчерпателна информация за съдебната дейност по определени дела и се съблюдават принципите на взаимно уважение и почтеност, военното правораздаване ще печели повече обществено и институционално доверие.

VII.5. Медийна политика

1. Нито една от заложените по-горе цели не би могла да има необходимия ефект без осъществяване на отговорна и коректна медийна политика. За постигането на тази цел е необходимо да бъдат предприети съвместни усилия с административните ръководители – председателите на военните съдилища в страната и с магистратите в

тях да бъде създаден един позитивен и реалистичен, професионален и обществен облик на военно-съдебната система. Ниската ѝ натовареност естествено не може да бъде отречена, но не бива да се игнорира и факта, че военните съдилища са институция, работеща пряко за опазване и гарантиране стабилността на отношенията, свързани с отбраната и националната сигурност на страната ни. Същите освен че са най-значими, се явяват и строго специфични, което дава своя допълнителен отпечатък, принос и своеобразие на обсъждания показател и именно върху това следва да бъде акцентирано в медийната политика на съда.

2. Работата с медиите следва да бъде подчинена на принципите на взаимно уважение и почтеност, като се поднася коректна и изчерпателна информация за дейността на съда, като се спазват изискванията и ограниченията на Закона за защита на личните данни(ЗЗЛД) и Закона за защита на класифицираната информация(ЗЗКИ) при излагане на информация за съдебните дела. При спазване водещите принципи на отчетност, откритост и прозрачност и с оглед формиране на обективна и точна представа за дейността на военно-правораздавателните органи, следва да се подобри и повиши прилагането на единна информационна и медийна политика за всички военни съдилища с цел повишаване на общественото доверие и информираност досежно военното правораздаване. Чрез поддържане на активна постоянна комуникация с медиите и подобряване на работата с тях, чрез реализиране на утвърдената в съда „Комуникационна стратегия“ и „Медийна политика“ ще се популяризира и неговата дейност. Добра насока и основа ще бъдат утвърдените и планирани от ВСС комуникационни стандарти. Последните са съобразени с европейските стандарти за прозрачност на публичните институции, както и със стандартите за независимост, ефективност, отговорност, прозрачност и отчетност при администриране на процесите в съдебната система.

3. С бързи и навременни прессъобщения, пресконференции и интервюта при зачитане правата и личните данни на страните ще се популяризира и ще се подобри още повече прозрачността в дейността на съда, което ще доведе и до повишаване на общественото доверие към него като съдебна институция. С това медийната политика на Военно-апелативния съд все повече ще е ориентирана към изграждане образа му като безпристрастна и независима съдебна институция. Колкото по-голяма е прозрачността в дейността му, толкова по-силно ще е и доверието на обществото в нея. Такава

практика може да бъде създадена и в отделните военни съдилища в страната. За съжаление на нито един от военните съдилища не беше отпуснат или трансформиран щат за служител „Връзки с обществеността“, въпреки нашето становище и предложение да бъде предвиден поне един такъв щат за цялото военно правораздаване. Ето защо за постигането на тази цел е необходимо да бъде провеждана проактивна медийна политика с инициране на интервюта на председателя и съдии по конкретни информационни поводи и дела с голям обществен интерес, например веднага след съдебното заседание. Могат да се уговорят участия в телевизионни предавания и емисии по радиостанциите, в местните телевизионни канали за популяризиране дейността на военните съдилища и разясняване възможностите за защита правата на военнослужещите. Удачно би било във всеки военен съд да бъде определен говорител на съда, след като няма щат за служител „Връзки с обществеността“, който да бъде на разположение на журналистите и да има готовност да обяснява действията на съда по сложните дела и да представя официалната позиция на съответната институция по конкретни поводи. С цел постигане и на оперативност на електронната страница на съдилищата може да се обособи информационен бутон, където да бъдат публикувани съобщения, свързани с важни дела и предназначени само за съдебните журналисти и медиите. Тези мерки ще доведат до по-широк и обективен достъп на медиите, а чрез тях и на гражданите, до професионално издържана и същевременно коректна информация, до повишаване на професионалния капацитет и уменията на съдии и служители за провеждане политика на публичност и не на последно място за подобряване на общественото доверие в работата на военното правораздаване

VII.6. Достъп до правосъдие

1. Основната форма на осигуряване на достъп до военно-правораздавателната дейност остава създаденият електронен интернет-портал за справки по делата на Военно-апелативния съд, който позволява на страните в процеса, на гражданите и на представителите на медиите да получават нужната им информация за движението на делата. От своя страна това способства за повишаване публичността и достъпа до информация и до утвърждаване на ефективността на правораздаването. В същото време така се постига и усъвършенстване на организацията и

вътрешния контрол на работните процеси. За целта Военно-апелативният съд успешно разработи и поддържа собствена интернет страница (сайт), предоставяща разнообразна информация на широката общественост за дейността на институцията и гледаните от съда дела. Съгласно последните промени на ЗСВ, свързани с електронното правосъдие и Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система, този сайт трябва да отговаря на редица изисквания и да бъде интегриран по отношение на информацията за делата с Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП). Такива функционалности и дейности са не само от компетентността на системният администратор на съда, но и на разработчиците на въпросния портал. С цел отговарянето на новите изисквания, свързани с ЕПЕП, ръководството на съда трябва с неголяма външна помощ да осигури развитието на тази страница в частта и за автоматично получаване на информацията за движението на делата и публикуването на съдебните актове чрез интегрирането със специално предвиден за това модул с ЕИС/ЕПЕП.

2. Следва да се положат усилия за оптимизиране работата в деловодството, като се премине към засилен обмен на информацията между институциите и страните по електронен път. Този механизъм не само че ще улесни и ускори правораздаването и достъпа до съда, но ще облекчи и работата на съдебните служители и ще намали финансовия и времеви ресурс. Тези усилия трябва да се доразвиват с оглед постигане създаването и на пълни електронни досиета на делата в съгласуван от административните ръководители на отделните военни съдилища формат, които да следват движението на делата в различните инстанции.

3. Осъществяването на посочените мерки налага необходимостта да се търси все по-ефективно използване на информационните технологии и системи, въпросът за които ще бъде засегнат в следващата точка, за постигане на прозрачност на правораздавателната дейност, улесняване движението на делата, подобряване справочната дейност по отношение на тях и подобряване обслужването на гражданите. При реализирането на предложените мерки ще се постигне адекватна информационна обезпеченост за всички заинтересовани страни, което ще направи работата на съда по-прозрачна и предвидима, а това, от своя страна, неминуемо ще доведе до подобряване и достъпа до правосъдие.

VII.7. Информационни системи. Електронно правосъдие.

1. Развитието на информационната инфраструктура и предприеманите в ИТ областта реформи трябва да осигурят успешно вписване на Военно-апелативния съд в пътната карта и мероприятията, заложи в Актуализираната стратегия за продължаване на реформата в съдебната система. За целта, през следващият мандат на ръководството на съда, трябва да се извършат успешно и безпроблемно няколко ключови дейности:

а/ Въвеждане на Единна система на съдилищата (ЕИС).

Успешното въвеждането на новата Единна система на съдилищата е ключов фактор за решаването на повечето описани по-горе проблеми, стоящи пред ръководството на съда, а именно:

- ЕИС ще осигури автоматизирана връзка с ЕИСПП, като покрие всички изисквания и стандарти на тази междуведомствена система.

- ЕИС ще даде възможности за предоставяне на пълен набор от електронни услуги на гражданите и адвокатите, свързани с делата на съда. По този начин съдът ще осигури изискванията, които му вменява ЗСВ във връзка с Електронното правосъдие в Република България, без това да доведе до допълнително натоварване на магистратите и служителите.

- При работа с ЕИС ще се осигури автоматизирано и своевременно публикуване на актовете и информацията за делата в портала за електронно правосъдие ЕПЕП.

- ЕИС ще осигури възможности за централизирана поддръжка и развитие при промяна на законодателството. За магистратите и служителите от специализираната администрация ще бъде осигурена от ВСС централизирана услуга за Помощ и поддръжка (HelpDesk).

- ЕИС е централизирана web система, която не изисква инсталирането и поддръжката на сървър в съда. Системният администратор ще бъде разтоварен от тази важна и понякога сложна дейност и може да концентрира работата си върху други текущи проблеми.

- ЕИС ще осигури автоматизирани възможности за изготвяне на Годишната статистическа справка за дейността на съда и други справки. Такива ще могат да бъдат изготвяни, както с помощта на системния администратор, така и на други запознати с процесуалните закони и дейността на съда служители.

- ЕИС ще даде възможност за по-лесно набиране на кадри за специализираната администрация, тъй като системата е по

същество една и съща във всички съдилища и усвояването и е възможно и в друг съд.

По предварителна информация, паралелната експлоатация на новата ЕИС и действащите в момента деловодни системи е предвидено да стане в интервала 01.06.2020 – 30.09.2020 г. Пълноценната работа със системата е предвидено да започне от 01.01.2021 г.

б/ Във връзка с въвеждането на ЕИС се предвижда изграждането на специализирана комуникационна свързаност за нуждите на тази система. Тя ще осигури надеждна и сигурна комуникационна среда за нуждите на системата до всеки съд в Република България. В същото време е възможно възникването на проблеми с конфигурирането и поддръжката на специфичните комуникационни устройства (маршрутизатори, рутери, кабелна мрежа) от локалните системни администратори, особено в по-малките съдилища, където няма специализация в дейността им. За решаването на подобни, евентуално възникнали проблеми, предлагам да изградим тази свързаност заедно с всички съдилища, намиращи се в сградата на Софийската съдебна палата и най-вече с помощта на отдел ИСКСС на ВКС.

2. С цел все по-ефективно въвеждане на електронното правосъдие и с оглед икономия на средства и канцеларски консумативи следва да продължи поддържането на електронните досиета на делата в деловодната система, като същите бъдат напълно идентични със съответните хартиени носители по делата. За целта следва да се сканират всички документи по въззивното дело след образуване му с оглед улеснение на страните, когато се налага да се прегледа или търси документ от въззивно дело, което не се намира в съда. В резултат на това във въззивната инстанция остава електронната папка на въззивното дело и не се налага да се изисква хартиения носител при необходимост от сверки или проверка. Това способства за подобряване и бързината и качеството на обслужване на гражданите.

3. С цел подобряване качеството на материално-техническото осигуряване следва да се предприемат действия по подмяна на отдавна амортизирани хардуерни конфигурации и осигуряване на необходимата за работата на Военно-апелативния съд техническа обезпеченост. Минимум веднъж годишно следва да се извършва анализ на хардуерната и софтуерна обезпеченост на съда, въз основа на който да се вземат своевременни решения за тяхното обновяване. За целта следва да се полагат усилия към подмяна на

технически негодните хардуерни конфигурации с нови и с допълнителни многофункционални устройства с функции копиране, сканиране и принтиране, като за тези действия отпавни следва да бъдат нуждите на съда. Очакван резултат от тази мярка е осигуряване на бързина, сигурност и ефективност на съпътстващите и обслужващите правосъдието дейности.

4. С цел успешното преодоляване на предизвикателствата за предстоящите нововъведения и информационни ресурси, свързани с Електронното правосъдие трябва да бъдат осигурени и адекватни и непрекъснати възможности за обучение, както на магистратите, така и на специализираната администрация. Добри възможности за повишаване на квалификацията и изграждане на нови умения предоставя Националният институт за правосъдие – НИП.

С посочените и изложени по-горе цели и мерки за тяхното постигане с оглед подобряване управлението на административната и съдебна дейност във Военно-апелативния съд ще се постигне утвърждаване на добри управленски практики и процедури и създаване на нови такива, максимална прозрачност в съдопроизводството, повече обществено доверие към цялостната дейност на военно-правораздавателните органи и споделяне и сплотяване усилията на съдиите и съдебните служители за осъществяване на по-ефективна политика досежно управлението на човешките и материалните ресурси.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За времето на съществуването си от 1879 г. досега военното правосъдие никога не е прекратявало дейността си – дори и в най-критичните периоди на съществуване на българската държава. Военнонаказателното законодателство – материално, процесуално и устройствено е изпреварвало развитието на общите закони в тези области и това е така, защото българската армия и българските военни съдилища са смятани за основен стълб на държавността. Така първите национални военнонаказателни закони – материален и процесуален, са били приети през далечните 1888 и 1890 г., докато общият Наказателен закон е приет през 1896 г.

За значението и ролята на военните съдилища следва да се подчертае, че на тях законодателят е възложил да осъществяват правосъдието по най-тежките престъпления в българското наказателно право. Известно, е че сега това са престъпленията по

Глава тринадесета „Военни престъпления“, или по-конкретно военните престъпления, извършени във военно време или в бойна обстановка, или при участие в мисия или операция извън страната и престъпления във връзка с военни действия. Така най-тежко наказуеми по българското наказателно право са престъпленията по чл. 397, ал. 2 и чл. 400 НК. Всъщност така е и по света – тези престъпления във всички държави са смятани за най-опасни и са най-тежко наказуеми.

Историята на военно-правораздавателните органи е неразделна част от историята на българската държава и е израз на държавната политика за гарантиране на сигурността и спазване на законността във въоръжените сили. Обобщаването на историческия опит на развитието и реформирането на военното правосъдие несъмнено се явява важно звено при анализирането на мястото и ролята му в системата на наказателното право.

Определено считам обаче, че в последните години военните съдилища работят и правораздават в условията на видима неравнопоставеност, предвид обстоятелството, че на първо място перманентно е игнорирана тяхната специфика и компетентност, а на второ място - в кратък период от време бяха извършени няколко анализи на тяхната дейност, при липса на такива по отношение на общи съдилища, някои от които и с по-ниска натовареност.

С оглед преодоляване проблема с натовареността между отделните органи на съдебна власт, считам, че е наложителна преоценката и разширяването подсъдността на военните съдилища, които като част от системата на национална сигурност е необходимо тяхната компетентност да следва динамичните промени и съвременните предизвикателства пред отбраната и осигуряването на стабилна среда на сигурност и управление на националния отбранителен ресурс.

По мое мнение с предлаганите законодателни изменения биха се постигнали четири основни цели:

1. увеличаване натовареността на военните съдилища;
2. пълноценно оползотворяване на професионалния капацитет и възможности на квалифицираните магистратите и съдебните служители от тези съдилища и
3. съответно разтоварване и облекчаване натовареността на общите съдилища.

4. изпълнение на препоръките в няколкото последователни доклади по механизма за сътрудничество и проверка относно специализацията на органи на равнище съдебна власт и постигане на

съответствие с Актуализираната стратегия за продължаване на реформата на съдебната система, приета с решение на Министерския съвет и Стратегията за национална сигурност на Република България, приета с решение на Народното събрание.

Разширяване подсъдността на военните съдилища не противоречи и на общопризнатите норми на международното право и международните договори, по които Република България е страна. Както вече се е произнесъл КС по Решение № 10 от 2011 г. по к.д. № 6 от 2011 г., разпределянето на подсъдността на делата за различните престъпления е обща характеристика на съответната правна система и се признава в чл. 2 от Протокол 7 към КЗПЧОС.

Считам, че пътят на тази законодателна инициатива, която стартира, следва да бъде извървян докрай, тъй като в нея има необходимия и достатъчен потенциал и ресурс, с които би могъл да се намери най-елегантен и креативен отговор на въпроса с натовареността.

Уважаеми членове на Съдийската колегия на ВСС,

с намерението и желанието да осъществя приемственост на добрите практики, да надстрою полезните такива и да утвърдя доброто име на един традиционно много добре организиран, ефективно работещ и прозрачен в правораздавателната си дейност съд, какъвто е Военно-апелативният съд, искам да ви уверя, че ако ми бъде гласувано необходимото доверие и бъда избран за административен ръководител, ще положа всички усилия да осигуря тази приемственост, надграждане и усъвършенстване, както и да ви убедя в намерението и амбицията да постигна още по-добри резултати в осъществяването на съдебната и административна дейност на този орган на съдебната власт.

03.04. 2020 година

ИЗГОТВИЛ:.....

гр. София

полк. ДИМИТЪР ФИКИИН